

DOBRE PRAKTYKI

Wyciąg z Raportu Wizytacji

2021

DOBRE PRAKTYKI

1. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, kierunek: filologia polska, data wizytacji: 14-15 kwietnia 2021 roku.....	2
1.1. Analiza stanu faktycznego:	2
1.2. Uzasadnienie:	3
2. Politechnika Warszawska, kierunek: transport, data wizytacji: 27-28 maja 2021 roku.....	4
2.1. Dobre praktyki:.....	4
2.2. Analiza stanu faktycznego:	4
2.3. Uzasadnienie:	6
3. Gdański Uniwersytet Medyczny, kierunek: położnictwo, data wizytacji: 14-15 maja 2021 roku	7
3.1. Analiza stanu faktycznego:	7
3.2. Uzasadnienie:	9
4. Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, kierunek: leśnictwo, data wizytacji: 22-23 kwietnia 2021 roku	10
4.1. Analiza stanu faktycznego:	10
4.2. Uzasadnienie:	14
5. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. J. Śniadeckich w Bydgoszczy, kierunek: rolnictwo, data wizytacji: 13-14 maja 2021 roku.....	15
5.1. Analiza stanu faktycznego:	15
5.2. Uzasadnienie:	17
6. Uniwersytet Warszawski, kierunek: informatyka, data wizytacji: 23-24 marca 2021 roku	18
6.1. Dobre praktyki:.....	18
6.2. Analiza stanu faktycznego:	18
6.3. Uzasadnienie:	21
7. Uniwersytet Warszawski, kierunek: prawo, data wizytacji: 25-26 marca 2021 roku.....	22
7.1. Dobre praktyki:.....	22
7.2. Analiza stanu faktycznego:	22
7.3. Uzasadnienie:	23
8. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie, kierunek: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, data wizytacji: 19-20 marca 2021 roku.....	24
8.1. Dobre praktyki:.....	24
8.2. Analiza stanu faktycznego:	24
8.3. Uzasadnienie:	25
9. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, kierunek: ekonomia, data wizytacji: 07-08 maja 2021 roku	26
9.1. Dobre praktyki:.....	26
9.2. Analiza stanu faktycznego:	26
9.3. Uzasadnienie:	27
10. Akademia Sztuki w Szczecinie, kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, data wizytacji: 02-03 marca 2021 roku.....	29
10.1. Dobre praktyki:	29
10.2. Analiza stanu faktycznego:	29
10.3. Uzasadnienie:	31
11. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi, kierunek: organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej, data wizytacji: 08-09 marca 2021 roku	32
11.1. Dobre praktyki:.....	32
11.2. Analiza stanu faktycznego:	32
11.3. Uzasadnienie:	33

1.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,

kierunek: filologia polska,

data wizytacji: 14-15 kwietnia 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/11/05/na_str_filologia_polska_UJK.pdf

1.1. Analiza stanu faktycznego:

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Na UJK działa formalnie przyjęty Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK), który w sposób przejrzysty określa strukturę, skład i zakres odpowiedzialności zespołów oraz poszczególnych osób w zakresie nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów oraz w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem sprawuje dziekan Wydziału Humanistycznego i dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia powołany został w Uczelni Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), a na poziomie wydziału: Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK) i Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK), których zadania i odpowiedzialność w zakresie programu studiów są precyzyjnie określone.

Uczelnia przyjęła dyrektywy dotyczące uchwalania programów studiów, a zatwierdzanie modyfikacji i wycofanie programów studiów dokonywane jest przez senat w sposób formalny, w oparciu o opisane klarownie w księdze procedur zasady po zasięgnięciu opinii wskazanych w nich ciał. W projektowaniu programu studiów wykorzystywane są narzędzia i techniki kształcenia na odległość, uobecniające się w platformie e-learningowej, w aktualizowanych wciąż treściach programowych zajęć z technik informacyjno-komunikacyjnych czy nowych mediów. Z kolei innowacje dydaktyczne oraz osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki przejawiają się w bloku zajęć z zakresu neurodydaktyki, w popularyzowaniu np. oceniania kształtującego, metody odwróconej lekcji, tutoringu czy coachingu. Uczelnia aktualnie, m.in. w oparciu o ankietyzację, przeprowadza analizę efektywności zajęć prowadzonych on-line z myślą o upowszechnieniu niektórych przedsięwzięć z zakresu współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, zwłaszcza na kierunkach nie wymagających zajęć laboratoryjnych i warsztatowych.

Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie podejmowanej corocznie uchwały senatu w oparciu o formalnie ustalone warunki i kryteria kwalifikacji.

WKJK i KZJK każdego roku przeprowadzają analizę programu studiów. KZJK poddaje analizie takie kwestie, jak np. aktualność treści programowych, dobór metod kształcenia, punktacja ECTS i określanie nakładu pracy własnej studenta, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, przydatność zajęć kierunkowych w późniejszej pracy zawodowej, zgodność tematów prac dyplomowych z profilem kształcenia, współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego, modyfikowanego czy projektowanego programu studiów. Z kolei WKJK analizuje i ocenia programy studiów wraz z kartami zajęć, porozumienia dotyczące praktyk zawodowych, protokoły z posiedzeń KZJK, realizację wymogu hospitacji zajęć dydaktycznych, sporządzając z każdej oceny danego kierunku raport. W Uczelni obowiązują w tych zakresach odpowiednie procedury zapewnienia studentom dostępności do kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń, a ponadto procedura w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych i wiarygodnych danych oraz informacji. W oparciu o obowiązującą w Uczelni procedurę ankietyzacji przeprowadza się, poprzedzoną szeroko zakrojoną akcją informacyjną, różnego rodzaju ankiety raz w semestrze, które obejmują projakościowe działania na danym kierunku, w tym ocenę zdalnego nauczania. Ponadto KZJK publikuje raz w danym roku akademickim sprawozdania ze swej działalności, przedstawiając na podstawie ankiet proponowane zmiany w programie studiów. Rekomenduje się w miejsce formuły "przygotowano następujące zmiany" posłużyć się bardziej jednoznaczną formułą wprowadzono następujące zmiany, co faktycznie ma miejsce, jak wskazano w czasie spotkania ZO PKA z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia. Analiza kluczowych wskaźników postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się ma miejsce po zakończeniu każdego semestru na poziomie władz dziekańskich i instytutowych. Rekomenduje się upublicznienie wyników tej analizy. KZJK oraz WZJK monitorują także proces dyplomowania, prace etapowe, praktyki

studenckie, osiągnięcia kół naukowych, losy absolwentów, badają opinie pracodawców. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni. W 6-osobowym składzie KZJK jest czterech przedstawicieli kadry prowadzącej kształcenia, jeden przedstawiciel studentów oraz jeden przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych. Są oni także w składach osobowych USZJK i WKJK. Np. w odpowiedzi na sugestię studentów realizacja praktyk nauczycielskich rozłożona jest równomiernie na rok II i III, kończąc się zaliczeniem na ostatnim roku studiów I stopnia. Studenci mają też swój udział w profilowaniu tematyki niektórych zajęć, np. konwersatorium literaturoznawcze zostało poświęcone podróży w tekstach literackich i paraliterackich. Z kolei przedstawiciele otoczenia społecznego, dysponujący dużym doświadczeniem zawodowym, biorą udział w przygotowaniu sylabusów zajęć, które potem zwykle prowadzą na zasadzie umowy cywilnoprawnej, np. zajęcia z komputerowej redakcji tekstu (skład i łamanie), zajęcia z *młodomowy* w perspektywie społeczno-kulturowej czy projekty edukacyjno-badawcze w szkole ponadpodstawowej. Kontakty z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych w sytuacji obostrzeń epidemicznych są utrzymywane poprzez komunikatory on-line.

Wyniki oceny programów studiów były wykorzystywane w zmianach programowych, czego wyrazem jest wdrożenie opublikowanych na stronie Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa WH UJK postulatów zawartych w sprawozdaniu z działalności KZJK za rok 2019/2020.

Jakość kształcenia na kierunku filologia polska podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości, na co wskazuje informacja o dostosowaniu się do zaleceń z poprzedniej oceny PKA.

1.2. Uzasadnienie:

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

2.
Politechnika Warszawska,
kierunek: transport,
data wizytacji: 27-28 maja 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/25/14_transport_PW.pdf

dostęp: 2021.12.01

2.1. Dobre praktyki:

1. Doskonalenie jakości kształcenia poprzez ciągły i okresowy monitoring osiągnięć studentów oraz zaangażowanie wszystkich interesariuszy wewnętrznych. Z uwagi na istotne znaczenie dla ciągłego doskonalenia procesu kształcenia wskazana dobra praktyka – zwłaszcza w zakresie angażowania w ten proces różnych gremiów może stanowić podstawę do nadania ocenianemu kierunkowi certyfikatu „Doskonały kierunek”. Monitoring osiągnięć studentów prowadzony w całym procesie kształcenia pozwala na szybką identyfikację ewentualnych niedoskonałości oraz wdrażanie działań korygujących.

2. Potwierdzeniem wysokiej jakości kształcenia oprócz pozytywnej oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej jest także:

- certyfikat jakości wydany przez Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej. Certyfikat ten potwierdza, że system zarządzania jakością w Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej spełnia wymagania ISO 9001:2015,
- akredytacja Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych (KAUT) dla studiów pierwszego stopnia EUR-ACE® Bachelor oraz studiów drugiego stopnia EUR-ACE® Master,
- certyfikat Uczelnia Liderów – kierunek transport uzyskał taki certyfikat w 2020 roku

2.2. Analiza stanu faktycznego:

Obowiązujący na Politechnice Warszawskiej system zapewnienia jakości kształcenia opisany jest w Księdze Jakości Kształcenia PW. Aktualna wersja Księgi została przyjęta uchwałą Senatu nr 525/XLIX/2020 z 17 czerwca 2020 r. i dostępna jest na stronie BIP Uczelni. Księga określa między innymi: strukturę organizacyjną USZJK PW, strukturę dokumentacji USZJK PW, zarządzanie programami i procesami kształcenia, rekrutację i ewidencję studentów, umiędzynarodowienie studiów, wsparcie studentów i doktorantów, kształcenie przez całe życie, zapewnienie zasobów niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, badanie relacji Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, monitorowanie i ciągłe doskonalenie USZJK PW. Opracowana jest również Księga Jakości Kształcenia Wydziału Transportu Politechniki Warszawskiej, dostępna ze strony Wydziału w zakładce Wydział - Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Łącze do Księgi Jakości jest czynne tylko dla komputerów zalogowanych do sieci WT PW, pozostałe osoby muszą skontaktować się z Wydziałem w celu uzyskania linku.

Za monitorowanie programów i procesów kształcenia w Uczelni oraz wprowadzanie nowych form i technik kształcenia oraz sposobów organizacji studiów itp. odpowiedzialny jest Prorektor ds. Studiów. Za monitorowanie skuteczności i ciągłe doskonalenie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia odpowiada Pełnomocnik ds. jakości kształcenia i akredytacji.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów transport sprawuje Prodziekan ds. Kształcenia we współpracy z Komisją ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji, Komisją Programową, Komisją ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Komisją Rekrutacyjną oraz opiekunem kierunku transport. Komisję ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji tworzy Pełnomocnik Dziekana ds. PRK, Prodziekan ds. Kształcenia, przedstawiciele Zakładów ds. PRK, przedstawiciel samorządu studentów oraz przedstawiciel doktorantów. W zakresie kompetencji Komisji ds. PRK jest zatwierdzanie nowych przedmiotów, opiniowanie projektów programów studiów oraz zmian w obowiązujących programach studiów i opiniowanie projektów efektów uczenia się dla programów studiów. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku komisja PRK weryfikuje powiązanie efektów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotów z efektami uczenia się uwzględnionymi w programie studiów, a także weryfikuje sposoby kontroli tych efektów zdefiniowane dla przedmiotów. Niezbędne zmiany i korekty w danym zakresie są uzgadniane i przekazywane kierownikom przedmiotów.

W skład Komisji Programowej wchodzi: Przewodniczący Komisji, Prodziekan ds. Kształcenia, Pełnomocnik Dziekana ds. PRK, przedstawiciele nauczycieli akademickich, przedstawiciel studentów oraz przedstawiciel doktorantów. W zakresie kompetencji Komisji Programowej jest kształtowanie oraz modyfikowanie programów studiów na Wydziale Transportu

zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Senatu Politechniki Warszawskiej, opiniowanie nowych form kształcenia, ocena treści programowych i opiniowanie przedstawianych przez władze Wydziału koncepcji realizacji specjalności i profili kształcenia. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, Komisja Programowa dokonuje oceny treści programowych przedmiotów w celu zachowania właściwego ich następstwa i ograniczenia powtórzeń.

W skład Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wchodzi m.in. Pełnomocnik Dziekana ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Prodziekan ds. Kształcenia. W zakresie kompetencji

Komisji jest analiza funkcjonowania procesów kształcenia oraz procesów wspierających kształcenie pod kątem wprowadzenia ewentualnych ulepszeń, a także inspirowanie i koordynowanie działań mających na celu podnoszenie poziomu jakości kształcenia. W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje bieżącą kontrolę nad realizowaniem zaplanowanych działań w procesie kształcenia, poprzez ankietyzację studentów, doktorantów, interesariuszy zewnętrznych oraz pracowników Wydziału Transportu. Wyniki ankietyzacji przedstawiane są członkom Rady Wydziału Transportu oraz Kierownikom Zakładów, celem wprowadzenia usprawnień w obszarach kształcenia, które tego wymagają.

Członkami komisji powołanych przez Radę Wydziału są studenci. Mają oni wpływ na przebieg kształcenia, uczestnicząc w dyskusjach na posiedzeniach Rady Wydziału, a także biorąc udział w ankietyzacji procesu dydaktycznego. Opiniują także dokumenty związane z systemem zapewnienia jakości kształcenia oraz programów studiów, a także biorą czynny udział w ocenie systemu obsługi studiów poprzez ocenę pracy dziekanatu.

Ustalanie programu studiów w formie uchwały, w tym wprowadzanie zmian do istniejącego programu studiów jest wykonywane przez Senat Politechniki Warszawskiej. Przygotowując dokumentację programu studiów bierze się pod uwagę uchwałę Senatu PW nr 58/L/2020 z 25 listopada 2020 r. w sprawie ustalania programów studiów w Politechnice Warszawskiej oraz Zarządzenia Rektora PW nr 158/2020 z 2 grudnia 2020 r. w sprawie procedury tworzenia studiów, zaprzestania prowadzenia studiów oraz wprowadzania zmian w programie studiów. Zmiany w programach studiów inicjowane są na poziomie Wydziału przez nauczycieli akademickich, kierowników zakładów, kierowników specjalności oraz dziekana.

Ocena osiągania przez studentów efektów uczenia się dokonywana jest podczas realizacji przedmiotów, prac etapowych, prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych przez oceny formujące i końcowe. Wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określone są na podstawie „Procedury definiowania i stosowania formalnych mierników przedmiotowych efektów uczenia oraz efektów uczenia dla prac dyplomowych i dla obowiązkowych praktyk studenckich”. Monitorowanie stopnia realizacji efektów uczenia się w procesie kształcenia po każdym etapie studiów oraz dla całego cyklu studiów realizowane jest zgodnie z „Procedurą monitorowania stopnia realizacji efektów uczenia się”. Prodziekan ds. Kształcenia monitoruje osiąganie efektów uczenia się przez studentów po zakończeniu poszczególnych etapów kształcenia, dokonując rejestracji na kolejny etap studiów.

Ocena osiągania przez studentów efektów uczenia się w przypadku zajęć prowadzonych na odległość realizowana jest z wykorzystaniem narzędzi komputerowych. Wyniki tej oceny zbierane i przechowywane są w formie elektronicznej na dedykowanych do tego platformach elektronicznych (obecnie jest to platforma MS Teams).

Potwierdzenie efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na studia na Politechnice Warszawskiej odbywa się w sposób formalny według zasad określonych w uchwale Senatu Politechniki Warszawskiej.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zasady i procedury rekrutacji są ustalane przez Senat PW. Proces rekrutacji odbywa się z wykorzystaniem systemu informatycznego opracowanego przez Centrum Informatyzacji PW.

W monitorowaniu programów studiów oraz w okresowych przeglądach programów studiów na Wydziale Transportu udział biorą interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). W warunkach nieobecności zarówno interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych na uczelni, spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania, uwagi do programów kształcenia zgłaszane są kierownictwu Wydziału Transportu w formie elektronicznej (poprzez wiadomości e-mail lub inne formy komunikacji elektronicznej, np. MS Teams). Monitorowanie programu studiów systematycznie odbywa się na poziomie kierowników przedmiotów, zakładów prowadzących specjalności, a także na poziomie Prodziekana ds. Kształcenia i Komisji Programowej współpracującej z Radą Konsultacyjną Nauka-Gospodarka. Wnioski dla zmian w programach kształcenia są też wynikiem dyskusji na posiedzeniach Rady Konsultacyjnej, a także wynikiem ankietyzacji pracodawców, będących członkami tej Rady oraz innych pracodawców zatrudniających absolwentów Wydziału Transportu. Dodatkowo w ramach projektu „NERW PW. Nauka – Edukacja – Rozwój – Współpraca” w 2019 roku Dział Badań i Analiz CZIITT PW przedstawił raport pt.: „Diagnoza

potrzeb pracodawców i instytucji współpracujących z PW 2018/2019”, w którym zamieszczono wymagania pracodawców względem absolwentów dyscypliny inżynieria lądowa i transport. Przeprowadzone zostały też ankietyzacje „Ocena studiów na Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej”, ankietyzacje wśród studentów odbywających praktykę specjalistyczną w zakładach pracy, ankietyzacje wśród pracodawców przyjmujących studentów na praktykę, ankietyzacje studentów dotyczące procesu dydaktycznego, ankietyzacje studentów na temat procesu dyplomowania. Źródłem pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych są też badania opinii i losów absolwentów prowadzone przez Dział Badań i Analiz PW. Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów PW jest badaniem cyklicznym, które w 2020 r. zostało przeprowadzone po raz dziewiąty.

Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu, jak również w planowaniu w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Wyniki ankietyzacji przedstawiane i dyskutowane są na posiedzeniach Rady Wydziału a także na posiedzeniach Kolegiów Dziekańskich. W związku z nieobecnością zarówno studentów jak i pracodawców na uczelni spowodowaną czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania, w pierwszym kwartale 2020 roku ankietyzacja przeprowadzona była w formie elektronicznej.

Kierunek transport podlegał wielokrotnie zewnętrznym ocenom:

- akredytacja EUR-ACE Label, ENAEE European Network for Accreditation of Engineering Education (Komisja Akredytacyjna Uczelni Technicznych – KAUT) na lata 2018-2023 dla studiów pierwszego stopnia EUR-ACE® Bachelor oraz studiów drugiego stopnia EUR-ACE® Master,
- certyfikat jakości wydany przez Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej potwierdzający, że system zarządzania jakością na Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej spełnia wymagania ISO 9001:2015,
- certyfikat „Uczelnia Liderów 2020” przyznawany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego dla Wydziału Transportu Politechniki Warszawskiej.

2.3. Uzasadnienie:

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

3.

Gdański Uniwersytet Medyczny,

kierunek: położnictwo,

data wizytacji: 14-15 maja 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/18/2021_raport_po%C5%82oznictwo_GUM_I.pdf

dostęp: 2021.12.01

3.1. Analiza stanu faktycznego:

W trosce o zapewnienie najwyższej jakości kształcenia w GUMed został wprowadzony uchwałą Senatu nr 50/2012 z dn. 26 listopada 2012 r. Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) stanowiący wewnętrzny akt decyzyjny, który zmierza do doskonalenia jakości kształcenia poprzez przypisanie uprawnień decyzyjnych organom statutowym, ciałom kolegialnym i stanowiskom kierowniczym Uczelni. Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia opiera się na Wydziałowych Komisjach ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Senackiej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Celami głównymi USZJK jest zapewnianie: (1) Wysokich standardów edukacyjnych i akademickich, (2) Stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia, (3) Tworzenie jednoznacznych procedur oceny organizacji i warunków kształcenia. Celami szczegółowymi USZJK są: (1) Analiza, ocena i doskonalenie efektów kształcenia przypisanych poszczególnym kierunkom nauczonym na Uczelni, (2) Doskonalenie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu i współtworzeniu efektów kształcenia, (3) Identyfikowanie pożądaných efektów kształcenia na rynku pracy, (4) Ocena działalności naukowej jednostki w zakresie obszaru wiedzy związanej z kształceniem, (5) Analiza i ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej, (6) Analiza i ocena form i zakresu wsparcia administracyjnego i socjalnego studentów, (7) Doskonalenie systemu informacyjnego Uczelni, (8) Doskonalenie efektywności działań naprawczych.

Za funkcjonowanie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) odpowiada Senacka Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia GUMed, która ściśle współpracuje z:

- Wydziałowymi Komisjami ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- Biurem ds. Kształcenia;
- Senacką Komisją Rozwoju Uczelni;
- Senacką Komisją Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich;
- Senacką Komisją Oceny Nauczycieli Akademickich
- Dziekan organizuje system zapewnienia jakości kształcenia na swoim Wydziale, powołując członków Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dziekan powołuje Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi:
 - Kierownik kierunku studiów;
 - Opiekunowie poszczególnych lat studiów;
 - Przedstawiciele Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów.

Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia monitoruje i kontroluje jakość kształcenia poprzez regularnie powtarzaną ewaluację, analizę stopnia realizacji założonych celów oraz określenie dalszego sposobu wykonania procedur realizujących założone cele główne. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w swym działaniu uwzględnia:

1. Analizę, ocenę i doskonalenie efektów kształcenia:

- Badanie kompleksowości systemu;
- Uwzględnienie wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia;
- Monitorowanie programów i planów studiów;
- Monitorowanie procesu kształcenia obejmujące w szczególności ocenę spójności następujących elementów programu kształcenia:
 - a. charakterystykę studiów,
 - b. sylwetkę absolwenta,

c. program nauczania i plan studiów (np. zgodność programu i form prowadzonych zajęć z zakresem wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych kwalifikacji absolwenta; dostosowanie programu do specyfiki profilu i formy kształcenia),

d. prawidłowość stosowanego systemu ECTS,

e. sylabusy poszczególnych zajęć (np. zgodność merytoryczna treści poszczególnych zajęć z obowiązującym standardem nauczania, programem nauczania oraz deklarowanymi efektami kształcenia),

f. wymagania egzaminacyjne (np. adekwatność zakresu wymagań i formy egzaminu do zakładanych efektów kształcenia),

g. programy i realizację praktyk studenckich.

2. Monitorowanie standardów akademickich rozumiane jako systematyczna analiza i ocena kadry naukowo-dydaktycznej na danym kierunku studiów pod kątem:

– Podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich;

– Obsady zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych (np. specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami.

3. Monitorowanie zasad oceniania studentów.

4. Weryfikację efektów kształcenia.

5. Doskonalenie udziału interesariuszy w określaniu i współtworzeniu efektów uczenia się, w tym:

– Analiza i ocena udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie badania i oceny poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia;

– Analiza skuteczności działań naprawczych;

– Udział przedstawicieli rynku pracy w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia.

6. Identyfikowanie efektów kształcenia na rynku pracy poprzez:

– Monitorowanie karier zawodowych absolwentów w celu badania zbieżności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy;

– Pozyskiwanie opinii pracodawców o osiągniętych efektach kształcenia.

7. Ocenę działalności naukowej jednostki w zakresie obszaru wiedzy związanej z kształceniem:

– Analiza i ocena poziomu naukowego podstawowej jednostki organizacyjnej w zakresie obszaru/obszarów wiedzy związanych z prowadzonym kształceniem;

– Badanie jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia;

– Ocena realizowanej polityki kadrowej jednostki w zakresie doboru, weryfikacji i zapewnienia rozwoju kadry dydaktycznej;

– Analiza dostępności studentów do aktywnego uczestnictwa w działalności naukowej (funkcjonowanie studenckich kół naukowych).

8. Analizę i ocenę infrastruktury dydaktycznej i naukowej:

– Badanie posiadanych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej;

– Ocena planowanych inwestycji w tym zakresie.

9. Analizę i ocenę form i zakresu wsparcia administracyjnego i socjalnego studentów:

– Powoływanie opiekunów lat, praktyk;

– Organizowanie pomocy psychologicznej;

– Wsparcie przedsiębiorczości studenckiej itp.

10. Doskonalenie systemu informacyjnego Uczelni:

- Analiza, ocena i doskonalenie systemu informacyjnego tj. sposobów gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia;
- Badanie powszechnego/publicznego dostępu do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów;
- Analiza i ocena mechanizmów USZJK stosowanych w celu zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych.

11. Doskonalenie efektywności działań naprawczych:

- Doskonalenie efektywności instrumentów weryfikacji i oceny działań korygujących, naprawczych i doskonalących;
- Ocena i doskonalenie efektywności USZJK w badaniu przez jednostkę jakości kształcenia prowadzonego na poszczególnych kierunkach studiów, przeprowadzania weryfikacji i oceny działań naprawczych.

Działająca na Wydziale Komisja ds. Planów i Programów, odpowiedzialna za proces planowania oraz realizacji programów studiów spotyka się na posiedzeniach, których przebieg jest protokołowany. Zmiany w programach dokonywane są najczęściej na wniosek interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności w wyniku aktualizacji standardów kształcenia wymuszonej zmianami w obowiązującym prawie, kształtowania się nowych trendów w badaniach naukowych oraz na podstawie analizy ankiet dydaktycznych jak również na wnioski studentów zgłaszanych najczęściej na posiedzeniach Rad Pedagogicznych.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem kształcenia na kierunku Położnictwo sprawuje Dziekan Wydziału, któremu bezpośrednią pomoc świadczy Kierownik Kierunku Położnictwo. Natomiast, nadzór administracyjny Kierownika Kierunku jest wspomagany przez pracownika Dziekanatu delegowanego do spraw kierunku. Profil Praktyczny | Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej | 37

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Kryteria i procedury rekrutacji są przejrzyste, co zostało szczegółowo opisane w kryterium 3 niniejszego raportu.

Jakość kształcenia na kierunku Położnictwo, podlega cyklicznej ocenie z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Przeprowadza się ankiety oceny zajęć oraz hospitacje różnych form zajęć. Na podstawie wyników analizy ankiet oraz hospitacji, podejmowane są działania doskonalące program i proces kształcenia.

3.2. Uzasadnienie:

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dla kierunku Położnictwo odbywa się w oparciu o wieloczęłonowy system doskonalenia jakości kształcenia. W procesie tym uczestniczą wszystkie zainteresowane strony, władze Uczelni, interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni. Jakość kształcenia na kierunku Położnictwo, poddawana jest rzetelnej, cyklicznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku, co zostało potwierdzone na spotkaniach Zespołu Oceniającego PKA z przedstawicielami poszczególnych grup (władze Uczelni, student, nauczyciel, pracodawca).

4.

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie,

kierunek: leśnictwo,

data wizytacji: 22-23 kwietnia 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/19/rap_lesnictwo_UR_Krak.pdf

strony: 38-45, dostęp: 2021.12.01

4.1. Analiza stanu faktycznego:

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Polityka jakości kształcenia na Wydziale Leśnym jest zgodna z celami przedstawionymi w Zarządzeniu Rektora nr 13/2020 z dnia 10 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia Polityki Jakości i struktury Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Podstawowym celem Polityki Jakości jest ciągłe doskonalenie procesów kształcenia umożliwiających osiągnięcie społecznie uznawanych kompetencji przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych, oraz satysfakcji zawodowej przez absolwentów. Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia odnosi się do wszystkich poziomów kształcenia uniwersyteckiego, obejmującego studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie, a także kształcenie w Szkole Doktorskiej Uczelni i na studiach podyplomowych. Dla potrzeb podejmowania działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, Rektor powołuje Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Rektorską Komisję ds. Jakości Kształcenia. Na wniosek Dziekana, Rektor Powołuje Dziekańską Komisję ds. Jakości Kształcenia i jej Pełnomocnika. Dziekańska Komisja ds. Jakości Kształcenia działa w oparciu o Zarządzenie Rektora nr 13/2020 z dnia 10 lutego 2020 roku oraz Regulamin Dziekańskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W skład Dziekańskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi: pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczący, przedstawiciele nauczycieli akademickich realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział Leśny, Prodziekan ds. Dydaktycznych i Studenckich (z głosem doradczym), przedstawiciel studentów. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) na Wydziale Leśnym sprawuje Dziekan. Zgodnie ze strukturą organizacyjną systemu jakości kształcenia na Wydziale Leśnym (wg wytycznych zawartych w Zarządzeniu Rektora nr 13/2020) nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów sprawuje Prodziekan ds. Dydaktycznych i Studenckich. System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest dokumentem opisującym wszystkie działania na rzecz jakości kształcenia, określającym odpowiedzialność osób objętych systemem za wykonanie przypisanych działań oraz wskazującym sposób wykorzystywania informacji o sukcesach i niepowodzeniach w realizacji przypisanych zadań oraz wykorzystania tych informacji do prowadzenia racjonalnej polityki kształcenia na Wydziale. Na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie funkcjonujący Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) ma umożliwić systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na wszystkich kierunkach i poziomach studiów wyższych, prowadzonych na Wydziale, pod kątem realizacji i sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, analizy dostosowania efektów uczenia do wymogów rynku pracy, aktualizacji programów studiów, oceny poziomu merytorycznego jakości prac dyplomowych oraz prawidłowości przeprowadzania egzaminu dyplomowego, koordynowanie ankietyzacji dotyczącej studenckiej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na realizowanych kierunkach studiów, koordynacji ankietyzacji absolwentów ocenianego kierunku studiów o programie nauczania, kadrze nauczającej, organizacji kształcenia i osiągniętych efektach edukacji. analizy wyników oceny jakości kształcenia (wyników przeprowadzonych egzaminów, prac etapowych hospitacji zajęć). Zarówno uczelniany, jak i wydziałowy System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia stanowi dokument, który wskazuje, że kluczowym elementem Systemu jest monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów oraz ocena osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia.

Bardzo ważnym elementem systemu jakości kształcenia na Wydziale Leśnym są procedury, które funkcjonują od wielu lat i są modernizowane w zależności od potrzeb wynikających z uwarunkowań prawnych na szczeblu centralnym i uczelnianym oraz obecnych trendów w zakresie kształcenia akademickiego. Na Wydziale Leśnym funkcjonują następujące procedury dotyczące jakości kształcenia, które zostały opracowane przez Dziekańską Komisję ds. Jakości Kształcenia i zatwierdzone zarządzeniami Dziekana w 2020 roku: 1) Procedura wyboru i zatwierdzenia tematów prac dyplomowych oraz dyplomowania na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 8/2020 z 30.09.2020), 2) Procedura hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 7/2020 z 30.09.2020); 3) Procedura przeprowadzania oceny przez studentów zajęć dydaktycznych w zakresie jakości kształcenia na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 6/2020 z 30.09.2020); 4) Procedura przeprowadzenia oceny ankietowej opinii absolwentów w zakresie organizacji studiów oraz jakości kształcenia na Wydziale Leśnym Uniwersytetu

Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 6/2020 z 30.09.2020); 5) Procedura zgłaszania, zatwierdzania i wyboru zajęć fakultatywnych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie realizowanych w programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2017/2018 (Zarządzenie Dziekana Nr 10/2020 z 30.09.2020); 6) Procedura ewaluacji efektów uczenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 9/2020 z 30.09.2020); 7) Procedura zgłaszania, zatwierdzania i wyboru zajęć fakultatywnych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie realizowanych w programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020 (Zarządzenie Dziekana Nr 10/2020 z 30.09.2020); 8) Procedura dotycząca zasad organizacji, realizacji i zaliczania praktyki na kierunku leśnictwo (Zarządzenie Dziekana Nr 1/2020 z 9.01.2020); oraz 9) Procedura wyboru modułu na kierunku leśnictwo realizowanego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia prowadzonych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Zarządzenie Dziekana Nr 11/2020 z 30.09.2020). Procedury, przyjęte Zarządzeniami Dziekana są dostępne na stronie internetowej Wydziału Leśnego

Ważnym organem w strukturze zarządzania jakością kształcenia na Wydziale Leśnym, jest Rada Kierunku. Do zadań Rady Kierunku należy: opracowanie wymagań dla kandydatów na studia, opracowanie projektów programów studiów oraz wnioskowanie o likwidację istniejących na Wydziale kierunków studiów, definiowanie właściwego dla kierunku studiów profilu absolwenta, dbałość o zapewnienie właściwej konstrukcji programów studiów (koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się), uaktualnianie programów studiów i dostosowywanie ich do potrzeb rynku pracy, weryfikacja zgodności tematów i zakresu prac dyplomowych z kierunkiem studiów, współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, monitorowanie realizacji programu studiów (treści programowe, harmonogram, formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się), inicjowanie działań na rzecz wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia, inicjowanie działań na rzecz tworzenia warunków oraz opracowanie sposobu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunkach studiów, monitorowanie infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów oraz proponowanie działań doskonalących, monitorowanie kompetencji, doświadczenia, kwalifikacji i liczebności kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwoju i doskonalenia kadry, opiniowanie zlecenia i powierzenia zajęć dydaktycznych oraz opiniowanie doboru promotorów prac dyplomowych. W skład Rady Kierunku Leśnictwo wchodzi nauczyciele akademicy, prowadzący zajęcia na wymienionym kierunku oraz przedstawiciele studentów. Kompetencje Rady Kierunku określa Zarządzenie Rektora Nr 13/2020 z dnia 10 lutego 2020 r.

W 2017 roku na wniosek Dziekana, Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich przeprowadziła gruntowną analizę programu studiów na kierunku leśnictwo, której efektem była propozycja wprowadzenia licznych zmian, weryfikacji i modernizacji realizowanego programu studiów na kierunku leśnictwo zarówno na studiach I jak i II stopnia. Po pozytywnym zaopiniowaniu propozycji zmian programu studiów przez Radę Wydziału, ale również przez członków Rady Społeczno-Konsultacyjnej Wydziału Leśnego powołano zespół złożony z pracowników Wydziału, którego celem było opracowanie dokumentacji nowego programu. W trakcie opracowywania programu studiów aktywnie uczestniczyli przedstawiciele studentów oraz interesariusze zewnętrzni będący członkami Rady Społeczno-Konsultacyjnej Wydziału Leśnego. Opracowaną dokumentację programu studiów Dziekan skierował do zaopiniowania przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich oraz Wydziałową Radę Samorządu Studentów. Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich dokonała formalnej i merytorycznej oceny efektów uczenia oraz pozostałych składowych uwzględniając obowiązujące przepisy. Następnie Dziekan skierował otrzymaną dokumentację do zaopiniowania przez Radę Wydziału. Uchwała Rady Wydziału, wraz z załącznikami zawierającymi dokumentację programu studiów, została przesłana do zaopiniowania przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich, Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich skierował całą dokumentację pod obrany Senatu UR, w celu podjęcia uchwały w sprawie nowego programu studiów. Po obradach Senatu UR nowy program studiów na WL uzyskał status zatwierdzonego. Nowy program studiów na kierunku leśnictwo obowiązuje od roku akademickiego 2018/2019. Dziekańska Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Kierunku w sposób permanentny monitoruje i modyfikuje proces dydaktyczny na Wydziale Leśnym, realizację programu studiów i określa zakres potrzebnych zmian w realizowanym programie studiów. Ciągłe monitorowanie programu studiów, pozwoliło na jego modyfikację i adaptację wynikającą z potrzeb rynku pracy oraz aktualizacji treści programowych. W trakcie spotkań z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi prowadzone są konsultacje dotyczące programu studiów. W związku z potrzebą bieżącego przeglądu i aktualizacji treści przekazywanych studentom w ramach programów studiów obowiązujących na specjalnościach realizowanych na studiach II stopnia, tj. *ochrona ekosystemów leśnych, zarządzanie zasobami leśnymi, geoinformatyka w leśnictwie oraz leśnictwo na terenach zurbanizowanych* oraz na studiach niestacjonarnych II stopnia, tj. *ochrona ekosystemów leśnych oraz zarządzanie zasobami leśnymi*, dziekan Wydziału powołał Koordynatorów merytorycznych do obowiązków których należy: 1) bieżąca analiza aktualnego programu i wskazywanie potrzeb jego modyfikacji w dostosowaniu do obowiązujących przepisów, 2) zgłaszanie aktualnych potrzeb modyfikacji treści i programu studiów w ramach określonych modułów, 3) zgłaszanie ewentualnych uwag, propozycji obsady dydaktycznej do zajęć realizowanych

obecnie i zgłaszanie nowych zajęć, ze szczególnym zwróceniem uwagi na koordynowanie zajęćami prowadzonymi przez wielu wykładowców, w tym wykładowców spoza kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału Leśnego UR w Krakowie niezbędnych do osiągnięcia wysokiej jakości kształcenia specjalistycznego. Funkcja Koordynatorów merytorycznych jest wysoce istotna ponieważ liczne zajęcia (*ekonomika leśnictwa, zarządzanie lasu, organizacja i zarządzanie w Lasach Państwowych*) prowadzone są przez interesariuszy zewnętrznych, praktyków gospodarki leśnej lub też zajęcia terenowe z licznych zajęć (*zarządzanie fauną i florą, fitopatologia leśna, kompleksowa ochrona lasu, rekultywacja leśna, gleboznawstwo leśne siedliskoznawstwo leśne, typologia leśna* i wiele innych) realizowane są z podmiotami zewnętrznymi.

Program studiów na kierunku leśnictwo i związane z nim treści kształcenia podlegają ciągłej ewaluacji. Wynika to m.in. z wydziałowych inicjatyw pro jakościowych, semestralnych wyników ankiet i hospitacji, a także rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, które sygnalizuje zapotrzebowanie na absolwentów ocenianego kierunku studiów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy wzięli udział w spotkaniu z zespołem oceniającym nie mieli zastrzeżeń do programu studiów, jak również wiedzy teoretycznej i umiejętności absolwentów kierunku studiów leśnictwo.

Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia polega na ocenie ich realizacji oraz ocenie na jakim poziomie studenci je uzyskują. Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia realizowana jest zgodnie z Procedurą ewaluacji efektów uczenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Komisja ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim sprawdza zgodność form zaliczeń z przyjętymi przedmiotowymi efektami uczenia oraz ocenia strukturę ocen dla co najmniej 1/3 modułów kształcenia (zajęcia/seminaria/prace dyplomowe), tak aby w całym cyklu kształcenia wszystkie zostały poddane procedurze ewaluacji. Weryfikacja efektów uczenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia i polega na sprawdzeniu wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych zajęć/kursów. W sposób ciągły weryfikowane są efekty uczenia uzyskiwane w trakcie praktyk zawodowych oraz uzyskiwane w trakcie seminarium dyplomowego i przygotowania do pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego. Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia polega na ocenie ich realizacji oraz ocenie na jakim poziomie studenci je uzyskują. Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się, realizowana jest zgodnie z Procedurą ewaluacji efektów uczenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (zał. I.2.16). Komisja ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim sprawdza zgodność form zaliczeń z przyjętymi przedmiotowymi efektami uczenia oraz ocenia strukturę ocen dla co najmniej 1/3 modułów kształcenia (zajęcia/seminaria/prace dyplomowe), tak aby w całym cyklu kształcenia wszystkie zostały poddane procedurze ewaluacji. Weryfikacja efektów uczenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia i polega na sprawdzeniu wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych zajęć/kursów, weryfikacji efektów uczenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych oraz weryfikacji założonych w programie studiów efektów uczenia w trakcie seminarium dyplomowego i przygotowania do pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego. Efekty uczenia się dla każdego zajęcia, jak i metody ich weryfikacji, określone są w kartach przedmiotów. Karta danych zajęć wypełniana jest przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za dane zajęcia i podawana do wiadomości studentów w terminie 14 dni od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych. W karcie nauczyciel podaje też zasady dotyczące oceniania studentów. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dokonują oceny indywidualnych osiągnięć studenta w zakresie efektów uczenia oraz osiągnięć studenta w ramach danej formy zajęć. Są także zobowiązani do ich dokumentowania oraz do przekazania nauczycielowi odpowiedzialnemu za zajęcia/moduł osiągnięć studenta z danej formy zajęć. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za zajęcia/moduł dokonują oceny osiągnięć studenta i po zakończeniu semestru i na jej podstawie podejmują decyzję w sprawie ewentualnego doskonalenia procesu realizacji zajęć. Na podstawie zgromadzonych i przekazanych raportów ewaluacji efektów uczenia się, opracowywane są zestawienia danych, dotyczące realizacji efektów uczenia się w danym roku akademickim. Zestawienia te stanowią podstawę do opracowania oceny jakości kształcenia, w tym efektów uczenia się, zamieszczonej w „raporcie rocznym za rok akademicki” Raport przekładany jest do zaopiniowania Radzie Kierunku. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia przekazuje informacje właściwemu koordynatorowi zajęć i obowiązuje go do usunięcia stwierdzonych niedociągnięć w procesie kształcenia. Na podstawie analizy dostępnych raportów rocznych ZO PKA nie stwierdził znacznych uchybień w realizacji efektów uczenia się na Wydziale Leśnym. Przeprowadzona ewaluacja potwierdziła, że efekty uczenia na kierunku leśnictwo są osiągane. Na podstawie analizy protokołów ewaluacji stwierdzono, że metody weryfikacji „wiedzy”, „umiejętności” oraz „kompetencji społecznych” studentów są adekwatne do założonych efektów uczenia. Przeprowadzona ewaluacja potwierdziła zgodność form zaliczeń z przyjętymi przedmiotowymi efektami uczenia. Od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020 zajęcia na kierunku leśnictwo przeprowadzane są metoda hybrydową.

Wykłady oraz większość ćwiczeń, które w normalnych warunkach prowadzone były z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni prowadzone są on-line z wykorzystaniem platformy Teams. Uczelnia w sposób prawidłowy przygotowała zarówno kadry jak i studentów do realizacji zajęć on-line przez organizację odpowiednich szkoleń. Natomiast zajęcia terenowe są prowadzone w trybie rzeczywistym, przy czym zostają one zgrupowane i w tym semestrze będą przeprowadzone w miesiącach maj-czerwiec. Władze Wydziału mają zamiar utworzyć w pomieszczeniach wydziałowych stanowiska do prowadzenia zajęć on-line co świadczy, że w przyszłości ta forma prowadzenia zajęć będzie wykorzystywana w sposób standardowy.

Zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci stwierdzili podczas spotkań z zespołem oceniającym, że w czasie realizowanych on-line zajęć dydaktycznych uzyskują przyjęte efekty uczenia z zakresu umiejętności zwłaszcza z zajęć w czasie realizacji których opracowują, przygotowują, konstruują projekty. Ponieważ jeżeli student posiada w swoim komputerze odpowiedni program, nauczyciel akademicki w czasie prowadzonych zajęć może indywidualnie z nim pracować w czasie przygotowywanego projektu, przy czym jednocześnie pozostali studenci uczestniczą w wymianie uwag i przekazywaniu przez nauczyciela sugestii dotyczących przygotowywanego przez danego studenta projektu. Powyższe oznacza intensywniejszy kontakt nauczyciela ze studentami niż ma to miejsce w zajęciach prowadzonych na uczelni.

Polityka jakości procesu kształcenia prowadzona jest również przez hospitacje zajęć dydaktycznych, w tym również zajęć prowadzonych on-line. Nauczyciele akademicy jak również interesariusze zewnętrzni prowadzący zajęcia na kierunku podlegają hospitacjom. Hospitacje zajęć dydaktycznych dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich, ale przede wszystkim doktorantów i młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych. Każdy nauczyciel akademicki objęty jest oceną prowadzonych zajęć w formie hospitacji co najmniej raz na trzy lata. Obligatoryjnie, w pierwszej kolejności przeprowadzane są hospitacje zajęć osób prowadzących zajęcia po raz pierwszy (doktoranci, nowozatrudnieni pracownicy) oraz nauczyciele, którzy uzyskali niską ocenę jakości prowadzonych zajęć przez studentów lub z poprzednich hospitacji. Udział nauczycieli akademickich poddanych hospitacji do ogółu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo, wahał się od 18% w roku akademickim 2016/2017 do 25,9% w roku akademickim 2019/2020., przy czym częstotliwość hospitowanych zajęć zależy od czasu zatrudnienia nauczyciela akademickiego prowadzącego dane zajęcia. Hospitację tę przeprowadza dziekan lub osoba przez niego upoważniona wraz z przełożonym danego pracownika. Dokumentacja każdego cyklu hospitacji podlega archiwizacji i jest przechowywana przez Prodziekana ds. Dydaktycznych i Studenckich. Podsumowanie hospitacji uzupełnia dokumentację Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (protokoły hospitacji). ZO PKA po zapoznaniu się z udostępnionymi protokołami z hospitacji zajęć, w tym również zajęć prowadzonych on-line stwierdza, że wyniki przeprowadzonych hospitacji w latach 2016-2021 wskazują na odpowiednie i prawidłowe przygotowanie merytoryczne nauczycieli akademickich i ich właściwe zaangażowanie w prowadzenie zajęć. Również przeprowadzone przez członków ZO PKA w czasie wizytacji hospitacje zajęć (wykładów i ćwiczeń) prowadzonych on-line potwierdzają odpowiednie przygotowanie kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku leśnictwo studia pierwszego i drugiego stopnia.

Istotnym elementem działania systemu jakości kształcenia na Wydziale Leśnym, jest ocena procesu dyplomowania, która jest przeprowadzana w oparciu o Procedurę wyboru i zatwierdzenia tematów prac dyplomowych oraz dyplomowania. Proponowane tematy prac dyplomowych podlegają zweryfikowaniu pod kątem ich zgodności i zakresu prac dyplomowych z kierunkiem studiów przez Dziekańską Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz zaopiniowaniu przez Radę Kierunku. Rada Kierunku opiniuje także dobór opiekunów prac dyplomowych. Zatwierdzone tematy prac dyplomowych są podawane do wiadomości studentów przez system USOS. W przypadku uzyskania negatywnej opinii proponowanego tematu pracy, Przewodniczący Rady Kierunku w piśmie skierowanym do opiekuna zamieszcza uwagi i zastrzeżenia z prośbą o wprowadzenie korekty. Temat po dokonanej korekcie podlega zaopiniowaniu przez Radę Kierunku Studiów i zatwierdzeniu przez Prodziekana ds. Dydaktycznych i Studenckich. W procedurze znajdują się zalecenia dotyczące tematów prac dyplomowych, zakresu i tematyki prac dyplomowych. Na podstawie przeprowadzonej przez ZO PKA oceny prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich realizowanych przez studentów kierunku leśnictwo studiów I jak i II stopnia należy stwierdzić, że proces dyplomowania prowadzony jest w sposób prawidłowy.

Najważniejszymi interesariuszami wewnętrznymi Uczelni są studenci. W badaniu i ocenie poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia studenci uczestniczą przez wypełnianie ankiet. Po każdym semestrze studenci w systemie USOS mają możliwość wypełniania ankiet dotyczących poszczególnych typów zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Od roku akademickiego 2015/2016 dla obu semestrów każdego roku akademickiego sporządzana jest analiza ankiet personalnych za cały, dany rok akademicki. Studenci w wypełnianych ankietach odpowiadają na następujące pytania: A- Atrakcyjność zajęć (rozbudzenie zainteresowania przedmiotem, stopień wykorzystania środków dydaktycznych), B - Sprecyzowanie wymagań wobec studentów (warunki zaliczenia, egzaminu, zasady oceny pracy), C – Umiejętność przekazywania wiedzy, D - Terminowość i punktualność zajęć oraz wykorzystanie czasu zajęć, E - Komunikatywność pomiędzy prowadzącym a studentami. Skala oceny mieściła się w zakresie od 2 (ocena najniższa) do 6 (ocena najwyższa). Z analizy ankiet personalnych przeprowadzonych w roku akademickim 2015/2016 wynika, że dla wszystkich typów zajęć studenci najwyżej ocenili terminowość i punktualność zajęć oraz wykorzystanie czasu zajęć (D) – średnia 5,33. W drugiej kolejności najwyżej ocenione zostało sprecyzowanie wymagań wobec studentów (B) – 5,29. Pozostałe pytania uzyskały oceny od 5,11 (atrakcyjność zajęć - A), 5,18 (umiejętność przekazywania wiedzy – C) oraz 5, 23 (komunikatywność pomiędzy prowadzącymi a studentami – E). Na podstawie przeprowadzonej analizy ankiet studentów oceniających proces kształcenia (program i kadre) na kierunku leśnictwo, należy stwierdzić, że proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów zarówno I jak i II stopnia prowadzony jest w sposób właściwy.

Podczas spotkania Zespołu Oceniającego ze studentami kierunku leśnictwo studenci w sposób jednoznaczny wyrazili swoją wysoce pozytywną opinię na temat merytorycznego prowadzenia zajęć przez kadre oraz z uznaniem wyrazili się o

uzyskiwanej pomocy w wyjaśnianiu ich interesujących zagadnień zawodowych. Studenci również wysoce pozytywnie oceniają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej (inżynierskiej lub magisterskiej), który ich interesuje.

4.2. Uzasadnienie:

Prowadzona polityka jakości w ramach funkcjonowania na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów studiów. Zapewniony jest udział kadry akademickiej, studentów w powyższym procesie; również prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych w procesie akceptacji, ale też realizacji procesu i programu studiów na kierunku leśnictwo studia I i II stopnia stacjonarne i niestacjonarne. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, a także monitorowany jest stopień osiągania zakładanych efektów uczenia na podstawie cyklicznie zbieranych danych i informacji. Monitorowanie programu studiów prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Wnioski z analizy programów wykorzystywane są przy jego doskonaleniu. Pozytywne opinie studentów dotyczące programu studiów i realizacji samego procesu kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia pozwalają na przyjęcie wniosku, że działania doskonalące podejmowane przez Wydział są odpowiednio skuteczne.

5.

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. J. Śniadeckich w Bydgoszczy,

kierunek: rolnictwo,

data wizytacji: 13-14 maja 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/19/rap_rolnictwo_UTP_Bydgo.pdf

strony: 60-64, dostęp: 2021.12.01

5.1. Analiza stanu faktycznego:

Jakość kształcenia jest jednym z podstawowych elementów działania Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy i Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii. Przyjęta polityka jakości kształcenia jest zgodna z Misją i Strategią oraz priorytetami w działalności Uczelni i Wydziału, stanowiąc zobowiązanie wobec studentów, środowiska akademickiego oraz społeczeństwa. Głównym celem polityki jakości w Uniwersytecie jest zapewnienie, że świadczony usługi edukacyjne spełniają wymagania i potrzeby oraz oczekiwania kandydatów na studia, studentów i absolwentów, dając im pełną satysfakcję i zadowolenie z ukończonych studiów oraz uprzywilejowaną pozycję na rynku pracy. Wszystkie dokumenty związane z realizowaną polityką jakości są dostępne w formie elektronicznej w wewnętrznej sieci INTRA w zakładce "Jakość kształcenia".

Tworzenie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów odbywa się zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia i jest realizowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Księdze Zarządzania Jakością Kształcenia w UTP. Księga prezentuje politykę jakości kształcenia oraz uchwały, zarządzenia oraz opis procedur i procesów umożliwiających wdrożenie zarządzania jakością kształcenia.

W celu doskonalenia jakości kształcenia na kierunku rolnictwo, prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów oparta o wyniki analizy danych i informacji z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem sprawuje Dziekan przy pomocy prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich. Na Wydziale działa Rada Programowa kierunku rolnictwo jako ciało doradcze i opiniodawcze. Radę powołuje Dziekan, a w jej skład wchodzi nauczyciele akademicy, przedstawiciele studentów i przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, którzy biorą udział w ustalaniu wymagań stawianym absolwentom przy ich zatrudnieniu oraz opracowaniu efektów uczenia się. Przewodniczący Rady wchodzi w skład kolegium Wydziału i współpracuje z przewodniczącym Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Rada Programowa kierunku rolnictwo dokonuje systematycznego przeglądu programu studiów na kierunku i podejmuje działania jego modyfikacji szczególnie, gdy istnieje konieczność dostosowania do aktualnych przepisów prawa i regulacji wewnątrzuczelnianych i potrzeb rynku pracy (Regulamin Rad Programowych zgodny z załącznikiem do Zarządzenia Nr Z.18.2019.2020 Rektora UTP z dnia 1 października 2019 r.).

Doskonalenie jakości kształcenia jest procesem ciągłym i systematycznym, w którym uczestniczą wszyscy interesariusze wewnętrzni – pracownicy Uniwersytetu i studenci oraz interesariusze zewnętrzni – kandydaci na studia, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego i absolwenci. Strukturę organizacyjną Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie tworzą: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości i Ewaluacji Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia i Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Celem WSZJK jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia przy uwzględnieniu poziomu i profilu kształcenia. Zarządzeniem Z.95.2029.2020 Rektora UPT z dnia 11 lutego 2020 r. wprowadzono aktualizację takich procedur jak: oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich i doktorantów, hospitacje zajęć dydaktycznych, oceny satysfakcji studentów z zagranicy, monitorowania losów zawodowych absolwentów i oceny satysfakcji absolwentów UTP.

Na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii system zarządzania jakością kształcenia działa w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, powołanego decyzją Dziekana na kadencję 2020-2024. Zadania WZdsJK obejmują: promowanie procesu ankietyzacji wśród studentów, organizację procesu ewaluacji i prowadzenie dokumentacji zapewniającej prawidłowość funkcjonowania WSZJK, analizę wyników badań ewaluacyjnych i przygotowanie sprawozdań, organizację sposobu upubliczniania wyników oceny jakości kształcenia i efektów funkcjonowania systemu, przedstawianie Kolegium Wydziałowemu propozycji działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia na określonym kierunku studiów i corocznych sprawozdań z efektów funkcjonowania i wdrażania Procedur WSZJK oraz przygotowania raportu samooceny i raportu naprawczego dla kierunku.

Zasady projektowania i modyfikacji programu studiów na kierunku rolnictwo zostały uregulowane w wytycznych programowych zgodnie z Uchwałą nr 4/431 Senatu UTP z dnia 18 września 2019 r. Modyfikacje programu studiów wynikają z konieczności dostosowania profilu absolwenta do potrzeb rynku pracy oraz postępu naukowego w zakresie studiowanego kierunku. Są poddane też opiniom studentów zawartych w ankietach oceny zajęć dydaktycznych, oceny satysfakcji studentów i oceny satysfakcji absolwentów. W ankiecie "Ocena zajęć dydaktycznych" kierunek rolnictwo został oceniony przez studentów na ocenę 4,38. W modyfikacji programu studiów biorą także udział nauczyciele akademicki i interesariusze zewnętrzni. Sugerowana przez nauczyciela akademickiego propozycja innego sposobu realizacji zajęć *postępy agrotechniki* na studiach II stopnia polega na czynnym udziale studentów w rozpoznawaniu nowoczesnego parku maszyn i narzędzi w trakcie pracy – pokazy pracy sprzętu do uprawy gleby, siewu, pielęgnacji, zbioru, transportu, przechowywania płodów rolnych. Także zajęcia dla studentów w czasie organizowanych Dni Pola mogą stanowić uzupełnienie spotkania z "praktyką rolniczą". W roku akademickim 2021/2022 sugerowany jest udział studentów ocenianego kierunku w zajęciach *weed science and management* realizowanego dla studentów programu Erasmus+. Do opisu zakresu zmian mogą zostać dołączone dokumenty, w tym np. plan studiów, opis modułu kształcenia, zakładane efekty uczenia się, prezentujące stan przed zmianą i propozycje zapisów po zmianie wraz z uzasadnieniem. Propozycje zmian w programie studiów składane są do Rady Programowej kierunku, która analizuje je, przygotowuje projekt zmian w dokumentacji programu studiów i przekazuje przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Projekt podlega zaopiniowaniu przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego, a następnie Prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich weryfikuje program pod kątem jego spójności i zgodności z obowiązującą ustawą, rozporządzeniami oraz uregulowaniami prawnymi UTP i przekazuje Dziekanowi Wydziału. Dziekan kieruje wnioskiem za pośrednictwem Prorektora ds. kształcenia i spraw studenckich na posiedzenie Senackiej Komisji ds. dydaktycznych i studenckich i w kolejnym etapie na posiedzenie Senatu UTP.

Po zakończeniu każdego semestru zajęć dydaktycznych, jak też po ukończeniu studiów badana jest opinia studentów i absolwentów, wykorzystując odpowiednie kwestionariusze ankiety (ocena zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, ocena satysfakcji studentów, ocena satysfakcji absolwentów bezpośrednio po egzaminie dyplomowym). Zebrane wyniki mogą stanowić podstawę do wprowadzenia zmian służących doskonaleniu jakości kształcenia. W ankietach oceniających zajęcia dydaktyczne i wykładowców, student może wpisać komentarz odnoszący się do regularności odbywania zajęć i konsultacji, sposobu przekazywania wiedzy, taktowności i życzliwości wobec studentów, oceniania studentów zgodnie z podanymi kryteriami oraz zgodności tematów zajęć i adekwatności efektów uczenia się z sylabusami. Przewodniczący WZdsJK analizuje wyniki ankiet i sporządza protokół, zwracając uwagę na merytoryczne komentarze, które mogą stanowić podstawę do modyfikacji programu. W ocenie programu biorą udział absolwenci kierunku, wypełniając ankietę w ustalonych odstępach czasowych, co pozwala na śledzenie ich kariery zawodowej.

W monitoringu programu wykorzystywane są protokoły z hospitacji zajęć dydaktycznych, raporty weryfikacji prac dyplomowych, opinie studentów dotyczące miejsca praktyk i przedsiębiorców, którzy oceniają wiedzę i umiejętności tych studentów. Źródłem informacji o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych są też bezpośrednie rozmowy opiekunów grup ze studentami. Efektem tych procedur może być wprowadzenie bądź usunięcie modułu, czy też zmiana sekwencji realizowanych zajęć. Na początku każdego nowego roku akademickiego Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje raport samooceny każdego prowadzonego kierunku studiów, oceniając m.in. zasoby kadrowe i rozwój kadry, warunki kształcenia, programy studiów i efekty uczenia się, doskonalenie jakości kształcenia przy wsparciu interesariuszy zewnętrznych. Na podstawie raportu samooceny WZdsJK z udziałem Kolegium Wydziałowego opracowuje program naprawczy, wskazujący obszary wymagające modyfikacji. W przygotowanym raporcie samooceny dla kierunku rolnictwo za rok akademicki 2019/2020 podano, że w ramach programu naprawczego nie wszystkie zadania udało się zrealizować, m.in. w całości nie zostały zrealizowane działania obejmujące zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych i kontaktów z przedsiębiorcami, podnoszenie kompetencji studentów i zwiększenie szans na rynku pracy poprzez organizowanie szkoleń prowadzonych przez firmy zewnętrzne oraz aktywizację działalności studentów w Kołach Naukowych Wydziału. Przyczyną była sytuacja pandemiczna wymuszająca konieczność prowadzenia działalności dydaktycznej systemem zdalnym. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny również za kontrolę realizacji procedur związanych z doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku rolnictwo, analizę i upublicznianie wyników badań ankietowych.

W aktualnych programach studiów (innowacje dydaktyczne), w ramach zajęć *klimatyczne ryzyko uprawy roślin* oraz *agricultural meteorology* (Erasmus+) wykorzystywany jest tzw. learning games w postaci aplikacji Kahoot. Ponadto, pandemia spowodowała rozwinięcie zdalnych metod nauczania i ułatwiła dostęp do zasobów internetowych, w związku z czym studenci w ramach modułów *agrometeorologia* oraz *klimatyczne ryzyko uprawy roślin*, w trakcie zajęć laboratoryjnych korzystają z: numerycznych prognoz pogody, zbiorów historycznych danych meteorologicznych IMGW, zasobów monitoringu agrometeorologicznego Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, SMSR – Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej, Sat4Envi – Systemu operacyjnego gromadzenia, udostępniania o promocji cyfrowej informacji satelitarnej o środowisku, kalkulatorów internetowych: deklinacji słońca i punktu rosy.

Program studiów jest doskonalony w ramach współpracy Rady Programowej kierunku z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi Wydziału. Interesariusze zewnętrzni wywodzą się z otoczenia społeczno-gospodarczego bezpośrednio

związanego z rolnictwem. Wielu z nich, będąc członkiem Społeczno-Gospodarczej Rady Konsultacyjnej Wydziału, poprzez swoje opinie dotyczące oczekiwań wobec absolwentów, wpływa na treści programowe zajęć dydaktycznych. Postulaty przekazywane przez licznych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, władzom Wydziału i członkom Rady Programowej kierunku rolnictwo dotyczyły wprowadzenia do programu studiów: specjalności agrotechnika i rolnictwo precyzyjne na studiach I stopnia (uruchomienie przesunięte na kolejny rok akademicki), specjalności ochrona roślin na studiach II stopnia (uruchomiono studia podyplomowe), treści programowych związanych ze wsparciem rolnictwa ze strony Unii Europejskiej, które są wprowadzane do zajęć prowadzonych przez Pracownię Ekonomiki i Doradztwa w Agrobiznesie. Z inicjatywy interesariuszy zewnętrznych wprowadzono do programu studiów I stopnia moduły wybieralne: *uprawa i przetwórstwo grzybów jadalnych, pszczelarstwo, systemy uprawy roli, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, rolnictwo ekologiczne, etyka i etykieta menedżera, chów drobiu*. Na studiach II stopnia w pulę modułów wybieralnych włączono: *odnawialne źródła energii, czystość mikrobiologiczna produktów rolnych i żywności, diagnozowanie stanu roślin uprawnych, klimatyczne ryzyko uprawy roślin, ocena efektywności inwestycji, ekonometria, jakość i bezpieczeństwo produktów rolnych, rośliny warzywne mało znane, trawy i trawniki ozdobne, rolnictwo na świecie*. Efektem współpracy z przedsiębiorcą prowadzącym Firmę Agro-Land jest doskonalenie treści programowych modułu *ogólna uprawa roli i roślin* na studiach I stopnia oraz modułu *systemy uprawy roli* na studiach II stopnia w zakresie pogłębiania wiedzy dotyczącej pasowej uprawy roli i technologii uprawy roślin strip-till one-pass. Współpraca z otoczeniem gospodarczym procentuje przygotowaniem wielu prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich. Na wniosek studentów realizacja modułu *środki ochrony roślin - obrót, stosowanie i przepisy prawne* daje studentom świadectwo odbycia szkoleń w zakresie: doradztwa i stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu nadziemnego. Studenci studiów stacjonarnych I stopnia uczestniczyli w projekcie "Staż? I pracę masz!" w ramach projektu Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Podmioty, które podpisały umowy i przyjmowały studentów na staż, prowadzą działalność związaną z kierunkiem rolnictwo. Korzyści wynikające z udziału w projekcie, to podniesienie przez studentów kompetencji zawodowych. Kolejnym projektem, w którym biorą udział studenci kierunku rolnictwo jest POWR. 03.05.00-IP.08-00-PZ1/17 pt.: Nowoczesna i efektywna uczelnia – kompleksowy rozwój innowacyjnego kształcenia studentów Uniwersytetu Przyrodniczo-technologicznego i efektywnego zarządzania uczelnią. W ramach projektu zaplanowane są warsztaty i wizyty studyjne u przedsiębiorców.

5.2. Uzasadnienie:

Wdrożona na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy polityka jakości w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów studiów. Na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii system zarządzania jakością kształcenia działa w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, powołanego decyzją Dziekana. Zmiany w programie studiów na kierunku rolnictwo dokonywane są w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury. W celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów oparta o analizy danych i informacji z udziałem kadry akademickiej, a prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych. Wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Studenci uczestniczą w procesie tworzenia oraz weryfikacji kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się. Aktywnie też uczestniczą w pracach Rady Programowej kierunku rolnictwo i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zmiany w programach studiów są opiniowane przez samorząd studencki. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów przejawia się m.in. poprzez działalność w ramach Społeczno-Gospodarczej Rady Konsultacyjnej Wydziału, a także poprzez bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi w ramach prowadzonych badań oraz studentami w ramach organizowanych praktyk zawodowych. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag i wniosków związanych z doskonaleniem jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

6.
Uniwersytet Warszawski,
kierunek: informatyka,
data wizytacji: 23-24 marca 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/09/13/IN_informatyka_UnWarszawski_.pdf

strony: 46-51, dostęp: 2021.12.01

6.1. Dobre praktyki:

1. Oryginalna, wysoce racjonalna polityka realizacji współpracy Wydziału z firmami IT z otoczenia społeczno-gospodarczego dotycząca bieżącego modyfikowania programu studiów: Potrzeby i oczekiwania pracodawców w stosunku do programu kształcenia są akceptowane, jeśli spełniają następujące warunki: Zapewniają studentom kierunku doskonalenie umiejętności samodzielnego myślenia i wyjątkowo korzystnie wpłyną na przygotowanie absolwentów do funkcjonowania w dłuższej perspektywie czasowej na współczesnym, dynamicznie zmieniającym się rynku pracy.
2. Uniwersalny, trwały i etyczny system opieki nad studentami I roku studiów – regularne spotkania i wymiana informacji/uwag na spotkaniach z udziałem opiekuna roku, starostów, reprezentantów studentów, koordynatorów przedmiotów i prodziekana ds. studenckich.
3. System wypełniania ankiet studenckich w innowacyjnym środowisku mobilnym USOS, co skutecznie przyczynia się zwiększenia udziału studentów w okresowych badaniach opinii dotyczących m.in. wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych.

6.2. Analiza stanu faktycznego:

Podmiotami statutowymi sprawującymi nadzór merytoryczny i organizacyjny nad jakością kształcenia w UW są ciała kolegialne: Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia (URK) oraz Wydziałowe Rady Dydaktyczne (WRD). Za proces kształcenia na Uczelni, w imieniu Rektora, odpowiada prorektor ds. studenckich przewodnicząc URK. Rada koordynuje i monitoruje działania strategiczne w zakresie kształcenia oraz czuwa nad realizacją bieżącej polityki w zakresie kształcenia, rekrutacji i organizacji studiów na Uniwersytecie. Jej skład osobowy i zakres działalności określa Statut UW.

Na WMIM za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów odpowiada, powoływany przez Rektora, prodziekan ds. studenckich, pełniący funkcję kierownika jednostki dydaktycznej (KJD) i sprawujący także nadzór nad funkcjonowaniem wydziałowej sekcji studenckiej zajmującej się obsługą administracyjną studentów. Zakres jego kompetencji i obowiązków, także odpowiedzialności dotyczącej ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku informatyka, jest określony jednoznacznie i precyzyjnie w Statucie oraz Regulaminie studiów w UW. Z KJD ściśle współpracuje powołany przez niego kierownik studiów (pełnomocnik prodziekana) dla kierunków matematyka i informatyka, który zajmuje się indywidualnymi sprawami studentów ww. kierunków.

Planowaniem, monitorowaniem i modyfikowaniem procesu kształcenia na ocenianym kierunku zajmuje się Rada dydaktyczna (RD) z powołanym przewodniczącym, która wykonuje rekomendacje Senatu, uchwały URK i realizuje zadania określone Regulaminem studiów. Zadania, kompetencje i skład personalny (19 pracowników naukowych, powołanych przez Radę Wydziału, 9 studentów, powołanych w wyborach powszechnych przez studentów obu kierunków i 2 doktorantów) wydziałowej RD wspólnej dla kierunków informatyka i matematyka, regulują zapisy Statutu oraz Regulaminu studiów w UW. Prace RD wspierają członkowie Rady Instytutu Informatyk, na posiedzeniach której odbywają się merytoryczne dyskusje dotyczące koncepcji kształcenia, metod nauczania, treści programowych przedmiotów oraz ich realizacji. Studenci członkowie RD mogą przedstawiać sugestie dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na obu kierunkach. Uchwały RD mające wpływ na tok studiów (zasady przeprowadzania egzaminów i oceniania, zasady dyplomowania) są dostępne na portalu wydziałowym. Zakładka RD jest obecnie w przebudowie.

Na WMIM funkcjonuje ściśle określony podział obowiązków i zadań między pracownikami, których działalność jest związana z organizacją zajęć dydaktycznych na kierunku informatyka. W tej grupie osób znajdują się: pełnomocnik dziekana ds. USOS-a, KJD, pracownik sekcji studenckiej, wicedyrektor Instytutu Informatyki ds. dydaktycznych, osoba układająca plan zajęć. Za obsadę zajęć odpowiada wicedyrektor ds. dydaktycznych Instytutu Informatyki, który przy zleceniu zajęć uwzględnia dorobek naukowy, kompetencje i doświadczenie nauczycieli akademickich, jak również wyniki badań ankietowych studentów.

Obecny program studiów obowiązujący od r. ak. 2019/2020 dostosowano do obowiązujących przepisów i wprowadzono zmianę merytoryczną, uwzględniającą liczne sugestie studentów, przenosząc treści dotyczące parsowania języków programowania z przedmiotu *Języki i paradygmaty programowania* do *Semantyka i weryfikacja programów*. Zniesiono

obowiązek wybierania 2 spośród 3 przedmiotów obieralnych z wąskiego zestawu przedmiotów stałych obieralnych, o co prosili studenci ze względu lista przedmiotów obieralnych jest zbyt wąska w porównaniu do listy przedmiotów monograficznych. Modyfikacje programu studiów II stopnia polegały na zastąpieniu najniżej ocenianych przez studentów przedmiotów *Wybrane zagadnienia informatyki* kursem *Idee i informatyka* (bardziej interaktywny sposób osiągania założonych efektów kształcenia) oraz *Programowanie współbieżne i rozproszone*, który zastąpiono grupą 4 przedmiotów o różnych profilach tematycznych, co umożliwiło poznanie przez studentów współczesnej specjalistycznej wiedzy z uwzględnieniem ich zainteresowań. Na bieżąco wprowadzane są zmiany inspirowane przez studentów na spotkaniach z koordynatorami. Przykładowo w obecnym r. ak. dokonano zamiany formuły prowadzenia ćwiczeń na jednym z przedmiotów, spowodowano poprawę czytelności programów przykładowych prezentowanych na innym kursie, zmodyfikowano sposób przeprowadzania kolokwiów jednym przedmiocie, zmodyfikowano zasady zaliczeń na innym kursie. Powyższe świadczy jednoznacznie o tym, że studentów realnie wpływają na poprawę jakości kształcenia na kierunku informatyka, a ich sugestie są uwzględniane.

Nowoczesna technika nauczania przez wcielanie się w rolę (tzw. *drama teaching technique*) stała się elementem programu studiów magisterskich przedmiotu *Idee i informatyka*. Wydział na bieżąco wprowadza do swojej praktyki dydaktycznej nowoczesne technologie informatyczne (platforma *Moodle*, systemy zarządzania treściami w serwisach WMIM, aplikacje typu *Mentimeter* do zarządzania szybkich quizów na wykładach, programy zarządzania wersją typu *GIT*, *SVN* do zarządzania rozwojem oprogramowania itp.). Na przykład, laboratorium z przedmiocie ASD prowadzone jest w oparciu o oryginalne i innowacyjne oprogramowanie tworzone przez studentów Wydziału. Oprogramowanie to umożliwia studentom zdalne rozwiązywanie i sprawdzanie zadań algorytmiczno-programistycznych w czasie rzeczywistym 24 godziny na dobę.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne określa, z rocznym wyprzedzeniem, z roku na rok, uchwała Senatu UW. Zasady przyjęte są sformułowane zrozumiale, pozwalają na selekcję kandydatów, są niedyskryminacyjne, równe dla wszystkich kandydatów. Procedura rekrutacji jest przedstawiona w analizie stanu faktycznego w kryterium 3. Statystyki rekrutacyjne (progi, liczba chętnych, liczba przyjętych) są każdego roku przedmiotem analizy zarówno Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej jak i Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (WKR). Raport z rekrutacji m.in. na informatykę jest przedstawiany Radzie dydaktycznej. Szczegóły związane z rekrutacją (i wieloma innymi elementami związanymi z tokiem studiów) są przedmiotem corocznego sprawozdania dziekana dostępnego publicznie na portalu Wydziału. Poza tym wszystkie decyzje (protokoły, listy rankingowe osób zakwalifikowanych) WKR są zatwierdzane przez prorektora ds. studentów i jakości kształcenia przed ogłoszeniem wyników kandydatom.

Zbiór efektów uczenia się został opracowany po wnikliwej i wszechstronnej analizie standardów kształcenia na kierunkach informatyka prowadzonych w wiodących uniwersytetach Europy i w uczelniach spoza naszego kontynentu. Tego typu analizy i oceny są okresowo prowadzone na Wydziale. Wpływ na zbiór efektów uczenia się miała i ma międzynarodowa aktywna współpraca nauczycieli akademickich (m.in. ramach Sojuszu 4EU+) oraz bieżące konsultacje władz WMIM i członków RD z przedstawicielami instytucji, firm z otoczenia społeczno-gospodarczego. Treści programowe, metody kształcenia, system ECTS, zastosowane techniki kształcenia, metody weryfikacji i oceniania osiągania przez studentów w systemie nauczania na odległość, są pochodną wdrożonych efektów uczenia się dla obu poziomów studiów. Jest to profesjonalne, godne naśladowania podejście do tworzenia oryginalnego programu studiów, którego punktem wyjścia jest zdefiniowanie efektów uczenia się.

Członkowie RD oraz władze Wydziału dbają o to, żeby punkty ECTS oddawały proporcje nakładu pracy studenta w różnych przedmiotach z programu studiów. Zmiany wartości ECTS nie zawsze są natychmiastowe i najczęściej są wprowadzane podczas zmian strukturalnych programów studiów. Analizy treści programowych i metod kształcenia przeprowadza na bieżąco dyrektor ds. dydaktycznych Instytutu Informatyki, głównie na skutek uwag i wniosków zbieranych podczas spotkań ze studentami i wniosków zgłaszanych przez koordynatorów. Wyniki nauczania są ważnym elementem corocznego sprawozdania dziekana WMIM.

Monitorowanie losów absolwentów to domena działalności uczelnianego Biura karier. Większość nauczycieli akademickich WMIM pozyskuje informacje o losach zawodowych absolwentów w drodze nieformalnych, osobistych kontaktów.

Wskaźniki ilościowe są przedmiotem analiz i badań wicedyrektora ds. dydaktycznych Instytutu Informatyki. Prace dyplomowe, zasady przeprowadzania i oceniania egzaminów dyplomowych są przedmiotem corocznych ocen zespołu ds. jakości kształcenia (powołany przez RD). Studenci uczestniczą w ocenach kształcenia zdalnego i przeprowadzili ostatnio dwa badania ankietowe w trakcie i po zakończeniu pierwszego pandemicznego semestru (sem. letni 2020r.). W semestrze zimowym r. ak. 2020/2021 odbyło się spotkanie władz Wydziału, członków RD i koordynatorów przedmiotów ze studentami. Utrzymywany jest także stały kontakt władz Wydziału i członków RD z samorządem studenckim i starostami roku. Studenci przeprowadzili dwie ankiety w trakcie i po zakończeniu pierwszego pandemicznego semestru (r. ak. 2019/2020). Na podstawie wyników tych ankiet oraz spotkań ze studentami opracowano obszerny, roboczy i wieloaspektowy dokument pn. *Zalecenia dotyczące nauczania zdalnego na wydziale MIMUW*. W trakcie semestru

zimowego odbyło się spotkanie władz Wydziału ze studentami. Przed sesją egzaminacyjną semestru zimowego zostały wśród studentów przeprowadzone ankiety dotyczące zajęć.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku, pracownicy naukowcy, pracownicy naukowo-dydaktyczni instytucji, z którymi, zwłaszcza podczas *Targów pracy*, członkowie władz WMIM, KD i zespołu ds. jakości kształcenia utrzymują kontakty i konsultują się okresowo. Zapewnione jest angażowanie do oceny programu studiów wszystkich grup interesariuszy oraz uzyskiwanie od nich informacji zwrotnej pomimo nieobecności interesariuszy w Uczelni ze względu na pandemię. Kontakty odbywają się poprzez e-mail, telefonicznie, platformę Zoomie, Google Meet. Platformy te używane są z zachowaniem zasad bezpieczeństwa danych osobowych, wszystkie mają pozytywną opinię uczelnianego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Przy wyborze platformy do komunikacji zdalnej Wydział zasięga opinii zewnętrznych interesariuszy. Zgodność efektów uczenia się z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdzają regularnie pracodawcy podczas okresowych spotkań z przedstawicielami Wydziału (więcej poniżej).

Badania skuteczność osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się są mierzone przez prowadzących przedmioty standardowymi akademickimi metodami, tj. za pomocą oceniania, w przyjętej na UW skali ocen, egzaminów, w tym egzaminów dyplomowych, sprawdzianów, kolokwium, projektowych prac zaliczeniowych, prac dyplomowych. Ważnym wskaźnikiem świadczącym o skuteczności osiągania założonych efektów uczenia się jest rynek pracy, na którym absolwenci kierunku znajdują bezproblemowo zatrudnienie. Zdecydowanie najważniejszym miernikiem w omawianym tutaj kontekście są osiągnięcia studentów, którzy odnoszą międzynarodowe sukcesy, zdobywają prestiżowe granty, nagrody i podejmują studia doktoranckie (SD). W r. ak. 2020/2021 w Szkole doktorskiej nauk ścisłych i przyrodniczych UW pięciu absolwentów kierunku podjęło studia doktoranckie; na wyższych latach SD naukę kontynuuje: na II roku – 4, na III roku – 8, na IV – 7 absolwentów kierunku. Wydział nie zna pełnej listy absolwentów, którzy podjęli SD poza WMIM. Znanymi są nieliczne przykłady absolwentów, którzy studia doktoranckie podejmowali w: Max Planck Institute for Molecular Genetics, Vrije U. Amsterdam, MIT, U. Warwick, Columbia U. New York, University of Bergen, Max Planck Institute for Informatics in Saarbrücken, Carnegie Mellon University, Harvard U.

Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach ankietyzacji. Dostęp do szczegółowych wyników ankiet mają przedstawiciele samorządu studenckiego. Ankiety studenckie są przeprowadzane pod koniec każdego semestru, ale jeszcze przed sesją. Wyniki są udostępniane pracownikom dopiero po egzaminach poprawkowych. Na Wydziale prowadzona jest aktywna kampania reklamująca wypełnianie ankiet on-line przez studentów. Pracownicy są również instruowani, aby na ostatnich zajęciach poświęcili 10 minut czasu wyłącznie na to, aby studenci wypełnili ankiety przedmiotowe. Studenci mogą wypełniać ankiety za pomocą aplikacji mobilnej. To działanie powoduje, że w ogromnej większości przypadków Wydział ma duże zwroty ankiet i zjawisko wypełniania ankiet wyłącznie przez niezadowolonych studentów ma charakter marginalny. Jednocześnie wyniki ankiet są monitorowane, w celu sprawdzenia czy nie pojawiają się niepokojące oznaki. Dyskutowana jest sprawa badania opinii studentów o wypełnianiu przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych po zakończeniu semestru.

Doświadczenia zebrane w czasie pandemii, w szczególności wyniki ankiet przeprowadzonych przez samorząd studencki oraz ankiety przeprowadzonej wśród pracowników zostały wykorzystane do sformułowania zaleceń dotyczących nauczania zdalnego, przyjętych przez RD jesienią 2020 roku. Władze Wydziału wyraziły opinię, że część dydaktycznych praktyk nauczania zdalnego, które się sprawdziły można będzie wprowadzić w przyszłości do procesu dydaktycznego w przyszłości, ale na analizę tego, jak wbudować pozytywnie zweryfikowane rozwiązania kształcenia zdalnego w obowiązujący program studiów jest jeszcze za wcześnie. W takiej formie będzie realizowana współpraca dydaktyczna w ramach projektu Sojuszu 4EU+, która obecnie znajduje się na etapie wstępnym. W początkowej fazie nauki zdalnej Wydział opracował i wdrożył nowe, efektywne sposoby i narzędzia dydaktyczne, przy czym treści przedmiotów nie uległy zmianom. Przykładowo dla utrzymania poziomu kształcenia przedmiotu *Programowanie mikrokontrolerów*, dokonano zakupu dodatkowego sprzętu. Umożliwiło to studentom uczestniczącym w kursie wypożyczenie na cały semestr niezbędne narzędzia uruchomiane w miejscach przebywania.

Kształt programu studiów licencjackich jest bardzo mocno dostosowany do potrzeb rynku pracy. Pomimo tego, że studia te mają profil ogólnoakademicki, to ponad 50% punktów ECTS zdobywanych jest przez studentów w ramach zajęć praktycznych kształtujących umiejętności oczekiwane przez pracodawców. Powyżej przedstawiono zwięzłe współpracę WMIM z interesariuszami zewnętrznymi, którzy mają obiektywnie duży wpływ na program kształcenia studentów. Władze WMIM wkładają wiele pracy i działań o charakterze organizacyjnym i merytorycznym. Prowadzone systematycznie konsultacje i opinie pozyskiwane od przedstawicieli instytucji, firm z otoczenia społeczno-gospodarczego są – po przeprowadzeniu dyskusji na posiedzeniach RD i Rady Wydziału – wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia studentów studiów licencjackich.

Przedmioty monograficzne, oferowane na studiach II stopnia, są ściśle powiązane z badaniami z zakresu podstaw informatyki prowadzonymi na Wydziale. Program tych studiów obejmuje również przedmioty realizowane przez ekspertów

zewnętrznych. Kursy te są inspirowane przez zapotrzebowanie pracodawców na konkretne kompetencje absolwentów. Przykładami tego rodzaju przedmiotów są: *Technologie chmury, Tworzenie aplikacji i rozproszonych systemów na platformie Google Cloud* czy *Interakcja człowiek-komputer*. Władze Wydziału przyjęły wyjątkowo trafną, właściwą politykę dotyczącą związku między oczekiwaniami pracodawców a realizacją przyjętej podstawy programowej: Jeśli potrzeby pracodawców dają się powiązać z nauką samodzielności myślenia i przygotowaniem absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy w dłuższej perspektywie, to wówczas Wydział modyfikuje program studiów zgodnie z sugestiami pracodawców. Na ocenianym kierunku nie uczy się studentów narzędzi pod naciskiem pracodawców, np. propozycji uczenia wyłącznie narzędzi oferowanych przez konkretną firmę. Uwzględnienie wszystkich potrzeb pracodawców byłoby szkodliwe, ponieważ kierunek kończyliby często absolwenci o przestarzałych umiejętnościach i przez to niepotrzebni na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy.

Wydział nie ma certyfikatów zewnętrznych oceniających kształcenie studentów kierunku informatyka. Rolę taką pełnić mogą międzynarodowe sukcesy studentów w światowych zawodach programowania zespołowego. Oceny zewnętrznej dokonuje przede wszystkim PKA.

6.3. Uzasadnienie:

Wyznaczeni zostali pracownicy UW i WMIM, z przejrzystym zakresem kompetencji i odpowiedzialności, sprawujący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad polityką (ewaluacja i doskonalenie) jakości prowadzonych studiów na kierunku informatyka w UW. Przyjęcia na studia są prowadzone w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady i kryteria. Projektowanie, zmiany, zatwierdzanie i znoszenie programów studiów dokonywane są w ramach procedur i zasad formalnie określonych precyzyjnie i poprawnie wewnętrznymi przepisami i regulacjami UW. Przeprowadzane są okresowe oceny programów studiów oraz ich realizacji, które dotyczą m.in. warunków i harmonogramu rekrutacji, systemu ECTS, list efektów uczenia się i treści programowych obu poziomów oraz ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów kierunku informatyka założonych efektów uczenia się, stosowanych metody kształcenia i technologii informacyjno-komunikacyjnych używanych w kształceniu zdalnym. W okresowych walidacjach programów studiów wykorzystywane są wiarygodne i miarodajne źródła informacji oraz wskaźniki związane z jakością prowadzonych studiów: wyniki ankietowych badań opinii studentów o wypełnianiu przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych, wnioski z wykonanych hospitacji, informacje od nauczycieli akademickich, studentów (dotyczące warunków studiowania i wspierania studentów) i od interesariuszy zewnętrznych oraz rezultaty analiz: a) struktury ocen wystawianych studentom w semestrach i sesjach egzaminacyjnych (zaliczenia, egzaminy przedmiotowe), b) ocen prac i egzaminów dyplomowych. Wnioski z okresowych przeglądów i ocen programów studiów służą do systematycznego poprawiania jakości merytorycznej tych programów.

7.

Uniwersytet Warszawski,

kierunek: prawo,

data wizytacji: 25-26 marca 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/09/15/114_prawo_UWwersja_ostateczna.pdf

strony: 39-41, dostęp: 2021.12.01

7.1. Dobre praktyki:

WPiA UW na kierunku prawo stosuje klarowne podejście do okresowych przeglądów programu studiów z wykorzystywaniem kompleksowego zbioru mechanizmów służących weryfikacji i ocenie efektów uczenia się oraz doskonaleniu procesu kształcenia w wymiarze akademickim (obejmującym aktywność naukową studentów, w tym ich włączenie w badania naukowe kadry), ukierunkowane na maksymalizację efektywności kształcenia studentów, realizując w tym zakresie grupę skutecznych, innowacyjnych i godnych naśladowania rozwiązań, wśród których wyróżnić należy:

1. Projakościową instytucjonalizację struktury dydaktycznej WPiA UW, w tym zwłaszcza: wyodrębnienie i funkcjonowanie Rady Dydaktycznej WPiA UW, w połączeniu ze wzmocnieniem funkcji Prodziekana ds. studenckich WPiA UW (pełni rolę Kierownika Jednostki Dydaktycznej) wspartego przez grono wyszczególnionych przedmiotowo pełnomocników (ds. jakości kształcenia, ds. pensum dydaktycznego i ds. mobilności) oraz Kierownika Studiów.
2. Włączenie do polityki jakości oraz procesu projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów stałego wykorzystywania standardów kluczowych (najbardziej prestiżowych w kraju) dorocznych rankingów.

7.2. Analiza stanu faktycznego:

Za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni (w odniesieniu do kierunku prawo) odpowiedzialni są na poziomie Uczelni: Rektor, Senat, Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia oraz kierowana przezeń Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia, a na poziomie WPiA UW: Rada Dydaktyczna i Prodziekana ds. studenckich wspierany przez grono wyszczególnionych przedmiotowo pełnomocników (ds. jakości kształcenia, ds. pensum dydaktycznego i ds. mobilności) oraz Kierownika Studiów. Ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia są prowadzone z uwzględnieniem misji i strategii WPiA UW, z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (w tym: wykładowców, studentów, absolwentów, pracodawców, przedstawicieli zawodów prawniczych), a weryfikowane obiektywnie wskutek implementacji standardów jakości kształcenia zawartych w dokumencie „Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area”. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W Uczelni zostały określone (w odpowiednich uchwałach Senatu i zarządzeniach Rektora UW) formalne procedury dotyczące zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów składające się na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na WPiA UW. W jego ramach program studiów na kierunku prawo podlega monitorowaniu w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, oferty przedmiotów do wyboru (analizowane jest zainteresowanie studentów określonymi zagadnieniami i przedmiotami, w celu zapewnienia zgodności oferty do wyboru z oczekiwaniami studentów). Okresowy przegląd programu studiów przeprowadza Rada Dydaktyczna, na tej podstawie proponując działania doskonalące program studiów. W okresowych przeglądach programowych uczestniczą opiniodawczo interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Uwzględnia się także monitoring efektywności absolwentów na rynku pracy, badania naukowe kadry, zewnętrzne rekomendacje (od interesariuszy zewnętrznych), a także standardy rankingowe (kluczowych, najbardziej prestiżowych rankingów krajowych, w których oceniany kierunek lokuje się na najwyższych pozycjach).

Systematyczna ocena programu studiów na kierunku prawo jest trafnie oparta m.in. o zestawienia wyników zaliczeń i egzaminów, prac etapowych i dyplomowych. Poza tym podstawą tej oceny są też: informacje zwrotne od studentów, nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje odnośnie do ścieżek kariery absolwentów, dane publiczne odnośnie do rynku pracy, a także dane uzyskane z analizy ankiet studenckich (w ostatnim semestrze studiów studenci oceniają, w jakim stopniu program studiów przyczynił się do osiągnięcia przez nich efektów uczenia się) i arkuszy hospitacji zajęć. Wnioski z oceny są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na kierunku prawo (w razie konieczności proponuje się działania korygujące, które są wdrażane w kolejnym roku akademickim). Znajomość języków obcych jest weryfikowana za pomocą wewnętrznych egzaminów językowych i przeprowadzanych przez zewnętrzne jednostki certyfikujące.

Cykliczna ocena zewnętrzna jakości kształcenia na kierunku prawo jest też udziałem otoczenia społeczno-gospodarczego (połączona ze współpracą w tworzeniu, realizacji i weryfikacji efektów uczenia się) i polega m. in. na: udziale w pracach

Rady Interesariuszy oraz w ramach ruchu absolwenckiego (Stowarzyszenie Absolwentów WPiA UW), współpracy w zakresie realizacji studenckich praktyk zawodowych oraz współpracy w zakresie realizacji zajęć praktycznych przez specjalistów z zewnątrz (zwłaszcza z Sądem Najwyższym, czy Rządowym Centrum Legislacji), a także dokonuje się poprzez doroczne rankingi. Odpowiednio zaadoptowano też treść i uzasadnienie poprzedniej oceny PKA.

7.3. Uzasadnienie:

W Uczelni funkcjonuje wyznaczony zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia określono w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Zatwierdzanie programu studiów i jego zmiany dokonywane są w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Przeprowadzana jest też systematyczna ocena programu studiów oparta o analizę danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są adekwatne do celów i zakresu oceny (informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, standardy jakości kształcenia międzynarodowych organizacji akredytujących). W systematycznej ocenie programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Jakość kształcenia na kierunku prawo jest poddawana cyklicznej ocenie i weryfikacji zewnętrznej. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów oraz wyniki zewnętrznej oceny i weryfikacji jakości kształcenia na kierunku prawo wykorzystywane są w przebudowie i ulepszaniu programu studiów oraz jakości kształcenia.

8.

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie,

kierunek: dziennikarstwo i komunikacja społeczna,

data wizytacji: 19-20 marca 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

[https://www.pka.edu.pl/wp-](https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/22/116_dziennikarstwo_i_komunikacja_spo%C5%82eczna_KAFM_12.05.pdf)

[content/epka/ocena_i/2021/10/22/116_dziennikarstwo_i_komunikacja_spo%C5%82eczna_KAFM_12.05.pdf](https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/10/22/116_dziennikarstwo_i_komunikacja_spo%C5%82eczna_KAFM_12.05.pdf)

strony: 41-44, dostęp: 2021.12.01

8.1. Dobre praktyki:

Prowadzenie nieformalnych badań losów absolwentów poprzez podtrzymywanie kontaktu z nimi, a dzięki temu monitorowanie ich karier zawodowych i ewentualne nawiązywanie współpracy w charakterze interesariuszy zewnętrznych, gości, osób prowadzących zajęcia, mentorów osób studiujących.

8.2. Analiza stanu faktycznego:

Uczelnia we właściwy i zgodny ze standardami zapewnienia jakości kształcenia sposób prowadzi i zarządza procesem zapewnienia jakości. Spełnione są wymogi formalne, związane z koniecznością uchwalenia wewnętrznych aktów prawnych, jak również system posiada rozbudowaną strukturę instytucjonalną, choć są obszary, których efektywność i skuteczność powinny zostać zweryfikowane. Uwaga ta dotyczy efektów uczenia się na kierunku, które jak przeanalizowano w trakcie wizytacji, zostały sformułowane w sposób niewłaściwy, co zostało szczegółowo opisane w kryterium 1 czy też procesu rekrutacji na oceniany kierunek, opisany w kryterium 3.

System posiada właściwą, typową strukturę zarządzania procesem jakości kształcenia. Powołany został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności zespołu osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. W Uczelni nadzór na jakością kształcenia sprawuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, która reguluje i wspiera działania Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Ponadto, zarządzanie jakością kształcenia na ocenianym kierunku przebiega dwutorowo – jako wynik formalnej polityki Uczelni i uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia, w myśl której działa wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia, ale też nieformalnie, oddolnie – jako wynik zaangażowania pracowników Wydziału w szereg inicjatyw, będących odpowiedzią na potrzeby interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Wydziałowy system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na WZiKS opracowany został na podstawie zarządzenia Rektora nr 49/2019 z dnia 15 listopada 2019 r. System przyjęty na radzie Wydziału 15 stycznia 2020 został zmodyfikowany przez WKdsJK po doświadczeniach semestru letniego 2019/2020, związanych ze stanem epidemicznym i nauką zdalną. Nowy dokument został opracowany we wrześniu 2020 r., zaś nowe elementy systemu wdrażane były od 1 października 2020 r. Dokument został przyjęty przez Radę Wydziału 4 grudnia 2020 r.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. WKdsJK corocznie, w oparciu m.in. o przeprowadzony monitoring i okresowy przegląd programów, efektów uczenia się, zakresu wpływu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wyniki ewaluacji, przygotowuje sprawozdanie, które wymaga zatwierdzenia przez radę Wydziału i przekazywane jest do uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia.

Okresowy przegląd (i ich aktualizacja) programów studiów realizowany jest w oparciu o wyniki przeprowadzonych analiz, aktualny stan wiedzy, sugestie interesariuszy uwzględniające potrzeby rynku pracy. Dzieje się to poprzez (1) analizę sylabusów z uwzględnieniem adekwatności i doboru literatury przedmiotu, oceny obciążenia czasowego z liczbą punktów ECTS, adekwatności stosowanych metod dydaktycznych, (2) ocenę działań podejmowanych w obszarze monitorowania losów absolwentów, (3) ocenę udziału studentów w kształtowaniu programu kształcenia, (4) ocenę działań podejmowanych w celu pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych na temat realizowanego programu kształcenia, (4) analizę uzyskanych wyników hospicacji zajęć dydaktycznych oraz podejmowanych działań naprawczych. Ponadto w procesie doskonalenia jakości kształcenia wykorzystywane są wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów po zakończeniu każdego semestru, oceny jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym z uwzględnieniem zgodności tematów prac z kierunkiem studiów, wnioski dotyczące nauczania, a w szczególności ocen wystawianych studentom, liczby i przyczyn skreśleń, skali i lokalizacji ocen niedostatecznych, egzaminów poprawkowych i komisyjnych, wyników egzaminów poprawkowych, analiz zakresu i efektywności zajęć e-learningowych oraz analiz poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia.

Należy stwierdzić, że system ten uwzględnia wiele elementów, jednakże nie dość skupia się na efektach uczenia się, co spowodowało uchybienia formalne opisane w kryterium 1, odnoszące się do przyjęcia przez Senat Uczelni zbyt szerokiego i ogólnego opisu efektów oraz nieprawidłowego ich przypisania do dyscyplin. Rekomenduje się w związku z tym wypracowanie dodatkowych mechanizmów kontroli efektów uczenia się, by spełniały wymogi ustawowe i odnosiły się do PRK.

Elementem programu studiów są też warunki rekrutacji, która zgodnie z systemem zapewnienia jakości również jest monitorowana. Ocena PKA wskazuje również na nieprawidłowości w tym zakresie, co zostało opisane w kryterium 3. Rekomenduje się zatem przeformułowanie warunków rekrutacji, by zapewnić projakościowe warunki przyjęcia na studia.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni. Studenci mają możliwość opiniowania i wnoszenia uwag do programów studiów uchwalanych przez radę Wydziału. Dodatkowo od roku 2020/2021 odbywają się cykliczne comiesięczne spotkania władz Wydziału i przewodniczącej WKdsJK ze starostami grup ze wszystkich kierunków na Wydziale. W czasie tych spotkań studenci mają możliwość zgłaszania uwag co do organizacji toku kształcenia, a także innych kwestii związanych ze studiowaniem. Do 2020 studenci oceniali zajęcia poprzez ankietę ewaluacyjną. Jednakże w czerwcu 2020 roku zrezygnowano z ankiety ewaluacyjnej, ponieważ w warunkach pandemii najistotniejsze było dostosowanie procesu dydaktycznego do warunków zdalnego nauczania. Studenci ocenianego kierunku brali udział pod koniec ubiegłego roku akademickiego w badaniu ewaluacyjnym, które miało charakter ogólnouczelniany i dotyczyło realizowania kształcenia w warunkach zdalnego nauczania. Wyniki ewaluacji są omawiane ze studentami, a sama procedura ewaluacji uwzględnia współudział studentów m.in. w konstruowaniu ankiety i w decydowaniu o częstotliwości przeprowadzania ankietyzacji.

Dodatkowym organem opiniodawczo-doradczym powoływanym przez dziekana na czteroletnią kadencję dla kierunku jest rada programowa. Do jej zadań należy: opiniowanie programów studiów dla kolejnych naborów, doradzanie w sprawach organizacji procesu dydaktycznego oraz treści kształcenia, zwłaszcza w zakresie ich zgodności z oczekiwaniami rynku pracy, pomoc w organizacji praktyk studenckich, doradzanie w sprawach związanych z inicjowaniem kontaktów z rynkiem pracy. Organ skupia osoby z różnym doświadczeniem i kompetencjami, dzięki czemu kształcenie monitorowane jest z różnych perspektyw.

Ocena zajęć dokonywana jest z wykorzystaniem dwóch metod: ankiety przeprowadzanej wśród studentów oraz hospitacji zajęć. Oceny dokonuje wydziałowa komisja ds. jakości oraz władze dziekańskie. Formularz okresowej oceny pracownika obejmuje aktywność w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. W przypadku niekorzystnych ocen przeprowadzana jest rozmowa dziekana z pracownikiem. W przypadku braku postępów w pracy naukowej proponuje się przejście na etat dydaktyczny. Dla osób o najwyższych ocenach z działalności naukowej i dydaktycznej przewidziane są nagrody pieniężne. Uzyskanie kolejnego stopnia naukowego wiąże się z awansem zawodowym i podwyżką wynagrodzenia.

W ramach monitorowania jakości kształcenia prowadzone są nieformalne badania losów absolwentów, realizowane poprzez podtrzymywanie kontaktu z nimi, a dzięki temu monitorowanie ich karier zawodowych i ewentualne nawiązywanie współpracy w charakterze interesariuszy zewnętrznych.

8.3. Uzasadnienie:

Uczelnia posiada rozbudowany i wieloelementowy system zarządzania jakością kształcenia, wynikający z przyjętych wewnętrznych dokumentów Uczelni. Wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności zespołu osób. System ten jest przejrzysty i jasno określono w nim zadania poszczególnych organów.

Na różnych poziomach organizacyjnych i przez różne grona przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz ich analizę pod względem zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Ocena ta opiera się na wynikach analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. Formy monitorowania ww. wskaźników mają charakter formalny i nieformalny, a w dobie pandemii – zapośredniczony z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych. W ocenie tej biorą udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Wnioski z oceny zaś są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Rekomenduje się weryfikację procedur dotyczących doskonalenia efektów uczenia się oraz procesu rekrutacji.

9.

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu,

kierunek: ekonomia,

data wizytacji: 07-08 maja 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/09/14/103_ekonomia_UE_Wroclaw_.pdf

strony: 50-53, dostęp: 2021.12.01

9.1. Dobre praktyki:

Stworzenie w ramach WSZJ systemu okresowych (raz w roku) arkuszy ocen programów studiów przez interesariuszy zewnętrznych. Metoda ta pozwala na systemowe zbieranie opinii interesariuszy zewnętrznych, m.in. dotyczących oferowanych specjalności, programu studiów, pożądaných tematów, które powinny uzupełnić program studiów, a także poszczególnych efektów uczenia się. To niezwykle ważne narzędzie pozwala na wyrażenie przez przedstawicieli otoczenia opinii dotyczącej istotności każdego z osobna efektu uczenia się na kierunku z perspektywy potrzeb rynku pracy.

9.2. Analiza stanu faktycznego:

Uczelnia od wielu lat posiada wdrożony i funkcjonujący wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia (WSZJK). W Uczelni określone są podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad jakością kształcenia. Do kluczowych podmiotów, które kształtują politykę jakości w Uczelni, na poszczególnych wydziałach i kierunkach należą m.in.: Rektorska Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Pełnomocnik ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Rada ds. Kształcenia, Rada Menedżerów, Rada Kierunku oraz Menedżerowie Kierunku. W kilku wewnętrznych aktach prawnych (m.in. Statut, Regulamin organizacyjne) określono szczegółowo zakres kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych osób (podmiotów). W celu wspierania procesów doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni od 2009 r. funkcjonuje Centrum Jakości Kształcenia.

Podmiotem bezpośrednio monitorującym jakość kształcenia na kierunku jest Rada Kierunku, do zadań której należy m.in.: opracowanie efektów uczenia się, opracowanie specjalności, przygotowanie programów i zmian w programach studiów, monitorowanie jakości kształcenia na kierunku, analiza problemów związanych z realizacją programu studiów, analiza zgodności kierunkowych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Bieżący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje Menedżer Kierunku. Do niego kierowane są propozycje zmiany w programie studiów, a następnie gromadzone są opinie studentów i interesariuszy zewnętrznych m.in. o przydatności przedmiotu pod kątem zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Uczelnia corocznie w drodze uchwały określa warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia. Uchwała jest podejmowana i udostępniana z wyprzedzeniem przewidzianym w przepisach prawa.

WSZJK obejmuje szereg procedur, zasad i praktyk w zakresie m.in.: zasad tworzenia i modyfikowania programów studiów dla kierunków studiów, monitoringu losów zawodowych absolwentów, realizacji zajęć dydaktycznych (w tym zasad wystawiania ocen, uzupełniania punktów ECTS, liczebność grup studenckich), realizacji obligatoryjnych i fakultatywnych praktyk zawodowych, nadzoru nad procesem dyplomowania. Prace nad ofertą kształcenia, w tym zestawem oferowanych specjalności oraz ewentualną modyfikacją programów studiów przeprowadzane są cyklicznie w pierwszej połowie roku akademickiego. Wszelkie propozycje zmian zgłaszane są do Menedżera Kierunku. Następnie zbierane są opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Pozytywne rekomendacje dotyczące proponowanych zmian pozwalają wprowadzić je do programu studiów i skierować projekt zmian do Rady ds. Kształcenia. Ostatecznie zmiany w programie zatwierdza Senat.

Menedżer Kierunku przeprowadza również analizę treści programowych i zatwierdza sylabusy dbając o ich zgodność z zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku. W szczególności ocenia na podstawie sylabusów zgodność efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi, metody nauczania, kryteria ocen, tematy zajęć, adekwatność punktacji ECTS, aktualność literatury.

Przeglądy okresowe sposobów weryfikacji efektów uczenia się dotyczą takich obszarów jak: ocena prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk studenckich (dla cykli kształcenia, w których praktyka była obligatoryjna), proces dyplomowania oraz zgodność procesu nauczania z wymogami rynku pracy. W zakresie procesu dyplomowania określone są zasady pisania prac dyplomowych, zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Weryfikację jakości prac dyplomowych dokonuje Komisja ds. weryfikacji prac dyplomowych.

Korekty w programie studiów i sposobach realizacji zajęć są dokonywane na podstawie m.in.: wyników ankietyzacji, hospitacji zajęć, badania losów absolwentów, jak również w oparciu o wiedzę pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Znaczący wpływ na ostateczny kształt programu studiów mają wyniki ankiet przeprowadzonych wśród studentów i pracowników. Ankiety oceniające są sporządzane poprzez system USOS, ale na Wydziale funkcjonuje również wydziałowy system ankietowania, również w wersji papierowej. Podkreślić należy, że Uczelnia i Wydział wykorzystują system badania ekonomicznych losów absolwentów, jak również posiadają narzędzia zbierania informacji od absolwentów (m.in. poprzez Biznesowy Klub Absolwenta, Stowarzyszenie Absolwentów, Portal Absolwenta, organizowanie zjazdów absolwentów).

Jako przykład zmian doskonalących dokonanych w obszarze efektów uczenia się można wymienić korektę kierunkowych efektów uczenia się, w celu zmniejszenia ich liczby i uproszczenia. Nowy zestaw efektów uczenia się został uchwalony przez Senat (Uchwała nr 55/2020 Senatu z dnia 23 kwietnia 2020 r.) i obowiązuje od roku akademickiego 2020/2021.

Ponadto od roku akademickiego 2017/2018 następuje gruntowna modyfikacja programów studiów pod kątem wprowadzenia przedmiotów ogólnouczelnianych. Prace Rady kierunku zaowocowały dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2019/2020, wprowadzeniem zmian w sylabusach, w szczególności:

- uwzględniono w sylabusach przedmiotów informację, czy przedmiot jest powiązany z prowadzonymi badaniami naukowymi, służy zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań,
- uwzględniono w sylabusach projekty oraz projekty o charakterze badawczym,
- uaktualniono literaturę, w tym dodano pozycję w języku angielskim,
- zlikwidowano zbyt krótkie wykazy tematów zajęć na rzecz bardziej szczegółowych,
- przeanalizowano i zmodyfikowano strukturę nakładu pracy studenta, w szczególności uwzględniono czas przeznaczony na wykonanie projektów i projektów badawczych oraz uczestnictwa w egzaminie.

Przykładem wykorzystania informacji pozyskanych od interesariuszy, również zewnętrznych, jest utworzenie nowych specjalności na studiach I i II stopnia.

Zmiany strukturalne jakie w ostatnim czasie zostały przeprowadzone na Uczelni, zmieniły również podejście do rozwijania i doskonalenia WSZJK. Kierunkiem rozwoju Systemu jest odejście od jego ścisłego powiązania z Wydziałem, na rzecz jego skoncentrowania na programach studiów. Podejście takie pozwala lepiej umiejscowić odpowiedzialność za program studiów, jak również w sposób bardziej elastyczny reagować na opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Jednym ze słabszych elementów funkcjonowania Systemu jest jego część umożliwiająca stałe monitorowanie procesu nauczania i programu studiów. Uczelnia w tym zakresie realizuje i korzysta z wielu źródeł informacji, dokonuje wielu analiz, jednak działania te nie są dostatecznie zintegrowane. Brakuje nieco pełnej, zintegrowanej sprawozdawczości, opartej na wskaźnikach pozwalających na monitorowanie i ocenę poszczególnych elementów procesu nauczania. Pozwoliłoby to na precyzyjne zidentyfikowanie obszarów wymagających doskonalenia. W tym zakresie rekomenduje się podejmowanie działań w ramach Systemu mających na celu szersze wykorzystanie wskaźników, za pomocą których można monitorować poszczególne elementy procesu nauczania, sporządzić zintegrowaną sprawozdawczość dającą pełny obraz realizacji programu studiów.

Kierunek ten podlegał ocenie programowej w roku 2010 oraz w ramach oceny instytucjonalnej w roku 2015. W tych pozytywnych ocenach pojawiły się cząstkowe oceny wyróżniające (np. za kadre, badania naukowe, i inne), co świadczy o wysokiej pozycji kształcenia na tym kierunku.

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu posiada akredytację CEEMAN, EFMD (kierunek Finance), AMBA (program EMBA), EDAMBA (Szkola Doktorska). Ponadto, posiada także Logo HR Excellence in Research przyznawane przez Komisję Europejską, a także rozpoczął procedurę uzyskania akredytacji AACSB.

9.3. Uzasadnienie:

Uczelnia od wielu lat posiada wdrożony i funkcjonujący wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia (WSZJK). W ramach WSZJK określone są podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad jakością kształcenia. W kilku wewnętrznych aktach prawnych (m.in. Statut, Regulaminy) określono szczegółowo zakres kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów. W celu wspierania procesów doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni od 2009 r. funkcjonuje Centrum Jakości Kształcenia. Podmiotem bezpośrednio monitorującym jakość kształcenia na kierunku jest Rada Kierunku, natomiast bieżący nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem sprawuje Menedżer Kierunku.

WSZJK obejmuje szereg procedur, zasad i praktyk w zakresie m.in.: zasad tworzenia i modyfikowania programów studiów dla kierunków, monitoringu losów zawodowych absolwentów, realizacji zajęć dydaktycznych, realizacji obligatoryjnych i fakultatywnych praktyk zawodowych, nadzoru nad procesem dyplomowania. W ramach WSZJK dokonywane są przeglądy okresowe programów studiów oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Korekty w programie studiów i sposobach

realizacji zajęć są dokonywane na podstawie m.in.: wyników ankietyzacji, hospitacji zajęć, badania losów absolwentów, jak również w oparciu o wiedzę pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. W ostatnich latach na kierunku zostało dokonanych szereg zmian doskonalących w procesie nauczania, jak również w samym programie studiów, co zostało udokumentowane w czasie wizytacji.

10.

Akademia Sztuki w Szczecinie,

kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej,

data wizytacji: 02-03 marca 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/08/23/na_str_edukacja_artystyczna_AS_Szczecin.pdf

strony: 40-43, dostęp: 2021.12.01

10.1. Dobre praktyki:

Wyróżniającą mocną stroną ocenianego kierunku jest świadome budowanie kultury jakości na Wydziale Edukacji Muzycznej poprzez aktywizację i zaangażowanie wokół działań ewaluacyjnych w obszarze kształcenia muzyków-pedagogów, wszystkich uczestników tego procesu, z których każdy traktowany jest podmiotowo. Celom tym służą wzorcowo zaprojektowane i działające w/w procedury i mechanizmy weryfikacji polityki jakości oraz nie mniej skuteczne działania niesformalizowane – dyskusje, wzajemne obserwacje, nieskrępowany przepływ informacji, atmosfera życzliwości w środowisku, z utrzymaniem właściwych relacji interpersonalnych, udostępnianie studentom wiedzy nt. praktycznych zastosowań dla kompetencji nabywanych podczas studiów na ocenianym kierunku.

10.2. Analiza stanu faktycznego:

W Raporcie Samooceny w opisie spełnienia kryterium 10 znajdujemy odwołania do aktów normatywnych (dokładny wykaz w załącznikach), przyjętych w Akademii Sztuki w Szczecinie, konstytuujących Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz określających kompetencje organów uczelni i jednostki (Wydziału Edukacji Muzycznej) w tym zakresie oraz tych dotyczących tworzenia programu studiów. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów sprawuje wg zapisów Statutu Akademii Sztuki w Szczecinie §60e (załącznik nr 25) dziekan wydziału, Rada Wydziału i prorektor ds. artystyczno-naukowych, kierujący pracą Działu Nauki i Ewaluacji oraz prorektor ds. dydaktyki – nadzorujący właściwe funkcjonowanie Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz pracy Działu Kształcenia i Biura Karier.

Zakres obowiązków i odpowiedzialności ww. organów, w tym szczegółowo dziekana w zakresie doskonalenia jakości kształcenia precyzuje *Regulamin Organizacyjny* (załącznik nr 26, §14.). Uszczegółowienie kompetencji prorektora ds. dydaktyki w zakresie nadzoru nad właściwym funkcjonowaniem Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia stanowi Zarządzenie nr 71/2020 Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie (załącznik nr 27). Określa ono następujące zakresy jego odpowiedzialności: ocena działania i stopnia zaawansowania procesów wdrożeniowych realizowanych przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz ocena Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i decyzje w zakresie ewentualnych działań doskonalących, korygujących i zapobiegawczych w Uczelni. Ww. zarządzenie powołuje również Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. Funkcją przewodniczącego zespołu pełni Prorektor ds. dydaktyki, natomiast w skład zespołu wchodzi Pełnomocnicy Dziekanów ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciele studentów - po jednym z dyscypliny, pracownik Działu Kształcenia i Biura Karier, oraz specjalista ds. programu Erasmus. Powyższe zarządzenie nr 71/2020 nakłada również na dziekana obowiązek powołania pełnomocnika ds. jakości kształcenia. Kompetencje i zakresy odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku określone są ponadto w następujących zarządzeniach Rektora: zarządzenie nr 78/2020 w sprawie powołania Kierunkowych Rad Programowych (załącznik nr 28), zarządzenie nr 83/2020 w sprawie wprowadzenia procedury hospitacji zajęć dydaktycznych (załącznik nr 16), zarządzenie nr 84/2020 w sprawie procedury doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (załącznik nr 20) oraz zarządzenie nr 85/2020 w sprawie wprowadzenia procedury ankietyzacji zajęć dydaktycznych (załącznik nr 17).

Analizując zapisy Raportu Samooceny, jak przedłożonych załączników należy stwierdzić, iż zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. W ww. przytaczanym zarządzeniu Rektora nr 78/2020 sformułowano nakaz powołania Kierunkowych Rad Programowych wraz z określeniem ich kompetencji w zakresie sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów. Kwestie te podnoszone są również w zarządzeniu Rektora nr 71/2020 m. in. w zapisach o konieczności monitorowania warunków i trybu rekrutacji na studia, które zostały określone i formalnie przyjęte w Regulaminie Studiów.

Oceniana jednostka załączyła liczne dokumenty z okresu 2016-2020, stanowiące **przykłady działań**, poświadczających przeprowadzanie systematycznych ocen programu studiów, które obejmowały efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, treści programowe, system ECTS, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki pedagogiczne i zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Są to m. in. Formularze Hospitacji

Zajęć, ze szczegółowym opisem istotnych aspektów zajęć, oceną i wskazaniem ew. korekt; sprawozdania z przeprowadzanych hospitacji wraz z wnioskami na przyszłość; Karty Działań Doskonających (diagnoza i opis problemu, wskazania środków zaradczych, wnioski do Dziekana WEM); Plany Działań Projakościowych na WEM w roku 2019/2020 oraz 2020/2021; protokół przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, protokół posiedzenia byłego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (omówienie wyników ankietyzacji za r. 2018/19; opiniowanie zaproponowanych przez Radę Programową zmian w programie studiów – dodanie nowych specjalności); protokoły z zebrań Kierunkowej Rady Programowej. O skali zaangażowania władz uczelni i kadry w działania na rzecz zapewniania jakości kształcenia świadczy dobitnie mniej formalna forma, jakim jest załączona korespondencja mailowa członków Kierunkowej Rady Programowej. Tematyka 10 maili dotyczyła kwestii zmian programu studiów, wprowadzenia nowego kierunku studiów (muzyka kościelna), nowych specjalności (rytmika, arteterapia), zatwierdzania tematyki prac dyplomowych, weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się.

Tak więc, jak wskazuje przytoczona powyżej dokumentacja, systematyczna ocena programu studiów oparta jest o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji. Ich zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Odnoszą się do kluczowych wskaźników ilościowych postępów bądź niepowodzeń studentów w osiąganiu efektów uczenia się, do prac etapowych, dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych, do informacji zwrotnych od studentów dotyczących satysfakcji z programu studiów, do warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, biorą pod uwagę informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców oraz informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Podkreślić tu należy znaczącą rolę Kierunkowej Rady Programowej. W jej w skład wchodzi kierownicy katedr i zakładów, przedstawiciel studentów, a także przynależą interesariusze zewnętrzni. Obecnie w pracach ewaluacyjnych Rady Programowej uczestniczą v-dyrektorzy ZPSM i Szkoły Podstawowej „Błękitna” nr 55 w Szczecinie. Jej zadania koncentrują się na okresowej kontroli programów studiów, w szczególności pod kątem właściwego doboru i sekwencji przedmiotów oraz form zajęć dydaktycznych, eliminowania powtarzających się treści w programach przedmiotów, weryfikacji tematyki i liczby przedmiotów obieranych; wydawaniu szeregu opinii oraz proponowaniu działań doskonających, naprawczych lub korygujących. Można więc wyrazić przekonanie, iż zawarte w kryteriach 2, 3 i 4 uwagi i rekomendacje Zespołu Oceniającego zostaną wnikliwie przedyskutowane w kontekście ich wykorzystania w procesie doskonalenia procesu kształcenia.

Na ocenianym kierunku w sposób spektakularny realizowany jest obowiązek włączania nauczycieli akademickich w proces opiniowania i kształtowania programu studiów; dbałość o prawidłowe stosowanie systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, w monitorowanie zgodności programów studiów i efektów uczenia się. z Polskimi Ramami Kwalifikacji, a także w monitorowanie przebiegu praktyk oraz ocenianie efektów praktyk.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział **interesariusze wewnętrzni** (władze uczelni, kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Obowiązek przeprowadzania takiej oceny zawiera zarządzenie rektora nr 71/2020. **Interesariusze zewnętrzni** wpływają na doskonalenie i realizację programu studiów poprzez ocenianie efektów praktyk dokonywane wspólnie przez przedstawicieli uczelni i przedstawicieli organizacji i instytucji artystycznych i gospodarczych, szkół ogólnokształcących i artystycznych. Spotkanie zespołu oceniającego z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdziło wzajemnie inspirujący związek między uczelnią a reprezentantami środowisk edukacyjnych i twórczych Szczecina i regionu. Ważną grupą interesariuszy zewnętrznych są członkowie Rady Uczelni, z których trzy osoby stanowią osoby spoza wspólnoty Akademii. Zgodnie z kompetencjami Rady Uczelni określonymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce monitoruje ona zarządzanie Uczelnią, w tym całokształt spraw związanych z doskonaleniem i realizacją programów studiów. To m.in. dzięki współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, zdiagnozowano potrzeby zachodniopomorskiego rynku pracy w zakresie muzycznej edukacji, wskazując na spore braki kadrowe w szkolnictwie muzycznym I stopnia. Dane te wpłynęły na modyfikację programu kształcenia – dodano blok nowych przedmiotów, związanych z wprowadzeniem specjalności: nauczanie przedmiotów ogólnomuzycznych w szkole muzycznej I stopnia, rozszerzając w ten sposób zakres zawodowych kompetencji absolwentów.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

W Regulaminie Organizacyjnym ujęto w obowiązkach prorektora ds. dydaktyki kwestię koordynowania procesu dydaktycznego zgodnie z wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Należy podkreślić, iż **zalecenia i rekomendacje ZO PKA** z ostatniej wizytacji z 2014 r. zostały przez władze WEM **wprowadzone w życie w sposób wzorowy**.

Inicjowanie współpracy Uczelni ze stowarzyszeniami, fundacjami, zakładami pracy, instytucjami państwowymi i samorządowymi w zakresie zewnętrznej oceny należy do obowiązków prorektora ds. promocji i rozwoju. Analizowanie i wykorzystywanie tak pozyskanych informacji dotyczących kształcenia w Uczelni to zadania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (zarządzenie Rektora nr 71/2020) oraz Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia. Kierunkowa Rada

Programowa uaktualnia plany studiów i programy studiów zgodnie z wymogami MEiN oraz uchwałami i wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej (zarządzenie Rektora nr 78/2020).

10.3. Uzasadnienie:

Analiza opisu kryterium 10 w Raporcie Samooceny, lektura licznych załączników oraz przebieg wizytacji w pełni potwierdziły, iż Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii Sztuki w Szczecinie wieloaspektowo i skutecznie monitoruje jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. W skład WSZJKK powołani zostali interesariusze wewnętrzni – organa uczelni, specjalnie powołane zespoły (Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Programowe) i pełnomocnicy, kadra prowadząca kształcenie i przedstawiciel studentów. Poddaje się też stałej weryfikacji informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. WSZJK w działalności swojej uwzględnia opinie interesariuszy zewnętrznych – przedstawicieli rynku pracy. Uczelnia pozostaje w bliskim związku ze środowiskiem edukacyjno-artystycznym Szczecina i regionu. Kompetencje poszczególnych członków WSZJK i zakres działania i procedury projakościowe określono czytelnie w kilkunastu zarządzeniach Rektora. Władze ocenianego kierunku dołączyły obszerną dokumentację z okresu 2016-2020, opisującą przykłady działań ewaluacyjnych i projakościowych m. in. w zakresie przeglądu programu studiów, w których ważny udział mają interesariusze zewnętrzni.

11.

Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi,

kierunek: organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej,

data wizytacji: 08-09 marca 2021 roku

wyciąg z raportu z wizytacji dostępnego tutaj:

https://www.pka.edu.pl/wp-content/epka/ocena_i/2021/08/23/na_str_organizacja_PWSFiTV.pdf

strony: 44-46, dostęp: 2021.12.01

11.1. Dobre praktyki:

- 1) aktywne i odpowiedzialne włączenie do kształtowania polityki jakości na kierunku wszystkich uczestników tego procesu; pedagogów, studentów, absolwentów przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.
- 2) pozytywna stała weryfikacja przez rynek umiejętności absolwentów kierunku, pozwalająca na utrzymanie jego marki.
- 3) ciągle rozwijanie potencjału badawczego kadry kierunku i umiejętność pozyskiwania środków finansowych w ramach grantów zewnętrznych.

11.2. Analiza stanu faktycznego:

Polityka jakości na wizytowanym kierunku stanowi priorytet dla zarządzających Wydziałem i oparta jest na formalnych zarządzeniach rektora Uczelni dotyczących wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w całej Uczelni. Zgodnie z nimi do jej celów należy: kreatywne planowanie, organizowanie i realizowanie procesu dydaktycznego, stałe monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia, stałe podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej i naukowej oraz podejmowanie działań doskonalących proces kształcenia. W Uczelni działa Rada Programowa, złożona z prorektorów, dziekanów, kierownika uczelnianego Instytutu Nauk o Sztuce i dyrektora Szkoły Doktorskiej, która to rada stanowi ciało doradcze rektora i senatu Uczelni w zakresie kształtowania jakości kształcenia. Z początkiem bieżącego roku akademickiego powołana została też tzw. Mała Rada Programowa złożona z przedstawicieli studentów wszystkich wydziałów i mająca wpływ na kształtowanie programu uczenia się. Ważnym uwarunkowaniem polityki jakości jest też proces rekrutacji na studia na kierunek, który odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Na kierunku działa powołana w tym celu przez dziekana Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi także przedstawiciel studentów i pracodawców. Istotnym elementem tego systemu i działalności tej komisji jest realizowany cyklicznie proces ankietyzacji studentów kierunku, a także ankiety absolwentów. W roku 2017 przeprowadzona została dodatkowa ankietka absolwentów dotycząca jakości kształcenia; wszyscy jej uczestnicy bardzo wysoko ocenili umiejętności i wiedzę zdobyte podczas swych studiów podkreślając, że dzięki temu mają satysfakcjonującą pracę. Systematycznym ankietowaniem obejmowani są studenci I i II stopnia zarówno formy stacjonarnej jak i niestacjonarnej. Od roku akademickiego 2018/2019 ankietyzacja ta przeprowadzana jest w formie elektronicznej. Wyniki badań z tych ankiet analizowane są przez ww. Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, dziekana i radę wydziału, a także przez wyższą instancję - Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia - i służą władzom kierunku w kompleksowej ocenie nauczycieli akademickich. Stanowią również - wraz z danymi oceny dorobku pedagogów - podstawę polityki kadrowej oraz służą dokonywaniu korekt w programie studiów, jak również wyznaczania planów hospitacji zajęć. Dbłość o jakość kadry na ocenianym kierunku udokumentowana jest również podniesieniem kwalifikacji 12 nauczycieli akademickich od czasu poprzedniej akredytacji i zestawieniem badań statutowych za lata 2015-2019 na kierunku, z którego wynika, że byli oni autorami 29 projektów badawczych zrealizowanych w tym czasie. Rozwój potencjału badawczego kadry akademickiej dokumentuje też pokonferencyjne wydawnictwo monograficzne z 2019 roku i 17 artykułów nauczycieli kierunku opublikowanych w polskich czasopismach akademickich. Wiele z tych wydawnictw i publikacji to literatura do przedmiotów realizowanych na kierunku, która jest nie tylko świadectwem aktywności naukowej i badawczej pedagogów, a zarazem jest to jedna z form przekazywania wiedzy i kompetencji badawczym studentom kierunku. Ocena programu studiów, obejmująca efekty uczenia się oraz ich zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także metody kształcenia i metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, jest przeprowadzana systematycznie na ocenianym kierunku i oparta o wyniki analizy miarodajnych i wiarygodnych danych (ankiet nauczycieli akademickich, ankiet studentów i absolwentów, prac etapowych i dyplomowych). Polityce jakości służą również opinie interesariuszy zewnętrznych dotyczące oceny absolwentów kierunku, które to opinie poza identyfikacją potrzeb rynku mają też wpływ na modyfikację treści programowych i doskonalenie form realizacji programu studiów. Dzięki tym opiniom dokonano wielu korekt w programie studiów i pozyskano nową kadrę posiadającą dorobek naukowy i doświadczenie wynikające z funkcjonowania w branży filmowej. Dokonano m.in. aktualizacji treści w przedmiotach kierunkowych, przygotowano kadrę do prowadzenia kształcenia zdalnego jeszcze przed rozpoczęciem pandemii, zaplanowano zajęcia techniczne także w obiektach na terenie Wytwórni Filmów Dokumentalnych i dokonano podziału dużych 25 osobowych grup studenckich na podgrupy 13-12 osobowe, co pozwoliło udoskonalić jakość procesu kształcenia. Wszystkie zatwierdzenia, zmiany oraz wycofanie programu studiów następowały w sposób formalny poprzez głosowania podczas obrad rady wydziału, w której zasiadają też studenci. Zmiany w sposób formalny opiniował również Samorząd Studencki. Ponad to weryfikacja wszystkich zmian programowych

podlega ocenie i kontroli zewnętrznej z poziomu całej Uczelni, co stanowi element systematycznej oceny programu studiów. Jest także należycie udokumentowana. Potwierdzeniem właściwie prowadzonej polityki jakości na kierunku jest ranking zatrudnienia jego absolwentów, który plasuje ich na wysokich pozycjach. Jak wynika z niezależnych badań MNiSW z roku 2017, umieszczonych na portalu zbierającym dane dotyczące monitorowania losów absolwentów ELA, znajdują oni pracę zgodną ze zdobytymi kompetencjami i wykształceniem, a ich wynagrodzenie jest wyższe od średniej krajowej. Zewnętrzna wysoka ocena jakości na wizytowanym kierunku przejawia się również w zdobytych nagrodach od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej za wydawnictwa, w organizacji konferencji naukowych, w uzyskaniu środków z projektu operacyjnego NCBR czy pozyskaniu dwóch grantów w tym jednego z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Zewnętrzną oceną jakości kształcenia na wizytowanym kierunku jest przyznanie na podstawie kompleksowej oceny jakości naukowej i badawczo rozwojowej w 2017 roku prowadzącemu go Wydziałowi kategorii naukowej A. Natomiast wnioski wyciągnięte z uwag i zaleceń PKA podczas akredytacji w roku 2014 pozwoliły władzom kierunku – poprzez wieloobszarowość, przekształconą potem w interdyscyplinarność - wzmocnić i uzupełnić ofertę kształcenia o przedmioty z wielu dyscyplin nauki, zdynamizować rozwój kadry i udoskonalić program kształcenia.

11.3. Uzasadnienie:

Działania podejmowane w zakresie realizacji polityki jakości, w tym projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, przebiegają na wizytowanym kierunku w sposób więcej niż poprawnie sformalizowanym trybem. Zespół uczących na kierunku kształtowany jest w sposób, który zapewnia -poprzez kompetencje twórców i naukowców z innych dyscyplin oraz przez wiedzę i doświadczenie zawodowe reprezentantów sztuk filmowych i teatralnych, a także aktywny wpływ pracodawców na program studiów i sposoby jego realizacji – nieustanne doskonalenie jakości kształcenia. Istotny wpływ na politykę jakości mają także studenci aktywnie uczestniczący we wszystkich działaniach doskonalących proces uczenia się. Zapewnia to sukces absolwentów kierunku na rynku pracy. Prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy danych pozyskiwanych z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Prowadzona jest stosowna dokumentacja tych działań. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie również przez Polską Komisję Akredytacyjną, której rekomendacje i zalecenia z wizytacji w listopadzie 2014 roku zostały w pełni wykorzystane wpływając znacząco na doskonalenie jakości kształcenia na tym kierunku.